

MIMORIADNA SPRÁVA: Vo Vatikáne zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko	2
Online, regiony.zoznam.sk, 8. 8. 2022, 0:00	
V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko	8
Online, tkkbs.sk, 8. 8. 2022, 7:05	
Kardinál Jozef Tomko zomrel v Ríme v kruhu blízkych	12
Online, kosice.korzar.sme.sk, 8. 8. 2022, 7:52	
Úmrtie / Vo veku 98 rokov zomrel v Ríme kardinál Jozef Tomko	19
Online, postoj.sk, 8. 8. 2022, 7:52	
Kardinál Jozef Tomko zomrel vo veku 98 rokov	28
Online, spravv.rtvsk.sk, 8. 8. 2022, 8:21	
V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko	31
Online, nitranoviny.sk, 8. 8. 2022, 10:59	
V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko	34
Online, seredonline.sk, 8. 8. 2022, 11:11	
V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko	42
Online, reporter24.sk, 8. 8. 2022, 11:11	
V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko, pozývame vás k modlitbám	50
Online, alianciazanedelu.sk, 8. 8. 2022, 11:34	
U-Multirank: Trnavská univerzita tretia najlepšia slovenská univerzita	61
Online, truni.sk, 8. 8. 2022, 14:40	
Zomrel kardinál Jozef Tomko, rozlúčka bude v Ríme aj v Košiciach	64
Online, uszz.sk, 8. 8. 2022, 20:10	
Kardinál Tomko zomrel v Ríme v kruhu blízkych	69
Tlač, Korzár, 9. 8. 2022	

MIMORIADNA SPRÁVA: Vo Vatikáne zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko

8. 8. 2022, 0:00, Zdroj: regiony.zoznam.sk, Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 28 160 GRP: 0,63 OTS: 0,01 AVE: 882 Eur

Redakcia 8.8.2022 7:52 Pridajte komentár

BRATIALAVA – V Ríme zomrel v pondelok ráno, vo veku 98 rokov, kardinál Jozef Tomko. Informovala o tom Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska.

„S bolesťou v srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdala svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko,“ uviedla kancelária.

Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytne Konferencie biskupov Slovenska v najbližšom čase. Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma. V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme.

Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

Vo veku 98. rokov zomrel vo Vatikáne slovenský kardinál Jozef Tomko. ZDROJ: fb KBS

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Vo veku 98. rokov zomrel vo Vatikáne slovenský kardinál Jozef Tomko. ZDROJ: fb KBS

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepoždanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia. Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu.

Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia

vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a nechota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Vo veku 98. rokov zomrel vo Vatikáne slovenský kardinál Jozef Tomko. ZDROJ: TASR

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie "kardinálskych klobúkov" novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. "normalizácie" jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Vo veku 98. rokov zomrel vo Vatikáne slovenský kardinál Jozef Tomko. ZDROJ: TASR

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo veku 98. rokov zomrel vo Vatikáne slovenský kardinál Jozef Tomko. ZDROJ: TASR

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

MIMORIADNA SPRÁVA: Vo Vatikáne zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko

TASR ⌚ 8.8.2022 7:52 🗨️ Pridajte komentár

BRATISLAVA – V Ríme zomrel v pondelok ráno kardinál Jozef Tomko. Informovala Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska (TK KBS).

Vatikán 8. augusta (TK KBS) S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v

Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935- 1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm

Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepožadovanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom

období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a nechota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie "kardinálskych klobúkov" novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. "normalizácie" jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu *Náboženských úvah Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločenstvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

správu aktualizujeme

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

8. 8. 2022, 7:05, Zdroj: tkkbs.sk, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 6 529 GRP: 0,15 OTS: 0,00 AVE: 503 Eur

P:3, 08. 08. 2022 07:05, ZAH

Foto: SpC - Vatican

Vatikán 8. augusta (TK KBS) S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šlachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patril k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepožadovanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a nechota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní

správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie "kardinálskych klobúkov" novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. "normalizácie" jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím - Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie - Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

—
Správa bude aktualizovaná

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

P:3, 08. 08. 2022 07:05, ZAH

Foto: SpC - Vatican

Vatikán 8. augusta (TK KBS) S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre

rovinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manzeistva a o miesaných manzeistvacn v Ríme (1970), Strasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných, a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patríla k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepřádznenejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojim vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie "kardinálskych klobúkov" novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. "normalizácie" jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím - Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území Na misijných cestách (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločenstvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie - Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398/ TK KBS / Vatican News

Správa bude aktualizovaná

Kardinál Jozef Tomko zomrel v Ríme v kruhu blízkych [✉](#)

📅 8. 8. 2022, 7:52, Zdroj: [kosice.korzar.sme.sk](https://www.kosice.korzar.sme.sk) [✉](#), Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Klaudia Jurkovičová, Michal

Frank, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 49 820 GRP: 1,11 OTS: 0,01 AVE: 1100 Eur

Pochovajú ho v košickej katedrále.

Kardinál Jozef Tomko (16 fotografií)

KOŠICE. Vo svojom bydlisku v Ríme v pondelok v skorých ranných hodinách v kruhu najbližších spolupracovníkov vo veku 98 rokov zomrel kardinál Jozef Tomko.

Informovala o tom Konferencia biskupov Slovenska.

Za pápeža Jána Pavla II. pôsobil ako prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Vo Vatikáne pôsobil od roku 1945 a po smrti Jána Korca bol posledným žijúcim slovenským kardinálom.

Pohrebné obrady sa budú konať v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach.

video [//www.youtube.com/embed/GSSxn8QY6dUBol](https://www.youtube.com/embed/GSSxn8QY6dUBol) v nemocnici

Kardinála v júni hospitalizovali v rímskej nemocnici Gemelli po úraze krčnej chrbtice.

Pobyt v nemocnici skomplikovala infekcia covid-19, bol ale mimo ohrozenia života.

Skonal až po prepustení z nemocnice, v kruhu blízkych.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokUdavčene, trimce še. Takto sa lúčil kardinál Jozef Tomko s rodákmi Čítajte Polyhistor

Jozef Tomko pochádzal z Udavského v okrese Humenné.

Po skončení gymnázia v Michalovciach odišiel na štúdiá na rímskokatolícku cyrilometodskú bohosloveckú fakultu do Bratislavy.

Košický biskup Jozef Čársky ho potom poslal na štúdiá do Ríma. Študoval na tamojšej Pápežskej lateránskej univerzite, vysvätili ho v roku 1949.

Doma v Československu sa medzitým moci chopili komunisti. Tomko ostal v Ríme.

Celé päťdesiate a polovicu šesťdesiatych rokov strávil na Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého v Ríme. Bol jeho vicerektorom a ekonómom. Pokračoval tiež v štúdiu teológie, doktorát získal aj zo sociológie a práva.

Neskôr získal niekoľko čestných doktorátov. Napríklad v USA, Poľsku, Argentíne, Taiwane či Luxembursku, ale nezabudli naň ani doma.

Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** mu udelila čestný doktorát v roku 2001, neskôr sa pridali i Trnavská univerzita a Katolícka univerzita v Ružomberku.

V roku 2002 mu prezident Rudolf Schuster udelil Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa.

Súvisiaci článok Súvisiaci článokKardinála Tomka po liečbe covidu presunuli na bežné oddelenie. Jeho stav sa zlepšuje Čítajte Stúpil v cirkevnej hierarchii

Pápež Ján XXIII. vymenoval Tomka v roku 1958 za pápežského komorníka.

Tomko stál pri zrode myšlienky vybudovania Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Do štruktúr pápežskej kúrie vstúpil na začiatku šesťdesiatych rokov.

Pôsobil v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery.

Bol poradcom pre vieroučné otázky počas Druhého vatikánskeho koncilu.

V roku 1966 sa dostal na čelo Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, neskôr pracoval v komisii pre miešané manželstvá.

Dôležitú cirkevnú funkciu získal v roku 1979, kedy ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za generálneho tajomníka Synody biskupov titulárneho arcibiskupa.

Kardinálom sa stal v roku 1985, zároveň ho Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Chodil po celom svete.

Rodnú krajinu navštívil len raz, krátko, počas „odmäku“ v roku 1968. Potom sa objavil krátko pred pádom komunistického režimu, v roku 1989, na vysviacke nového spišského biskupa.

Stúpil v rámci cirkevnej hierarchie. Bol členom sedemčlennej vatikánskej komisie kardinálov i členom dozornej rady Vatikánskej banky.

Po osemdesiatke sa funkcií vzdal, pracoval však ešte ako predseda Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Literárne činný

Jozef kardinál Tomko bol aj literárne mimoriadne činnou osobou.

Napísal mnoho publikácií, z ktorých väčšina sa venovala cirkevnej problematike.

Medzi jeho dielami figuruje napríklad Odkaz slovenskému národu a spoločnostvám (knihy vyšla u nás začiatkom deväťdesiatych rokov) či publikácia riadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku.

Slovensko bez kardinála

Kardinál Tomko bol tým, kto navrhol a presadil menovanie Róberta Bezáka do pozície trnavského arcibiskupa.

Po jeho odvolaní pred desiatimi rokmi sa však od neho dištancoval.

Po smrti Jozefa kardinála Tomka stratila Slovenská republika v zbore kardinálov akékoľvek svoje zastúpenie.

Slovami kardinála Tomka

O pápežovi Františkovi

Keď si konkláve v roku 2013 vybralo za nového pápeža J. M. Bergolia, ktorý si zvolil meno František, hovoril tom aj Jozef kardinál Tomko. Na margo toho, čo znamená pre katolícku cirkev zvolenie prvého pápeža z Latinskej Ameriky, prvého jezuitu a prvého Františka, pre denník SME povedal:

„Je to vôbec prvý raz, čo si meno František vybral nejaký pápež, a to ich bolo 265. To už čosi značí, že tá voľba je naozaj osobná. František je symbol slobody, takej miernosti a radosti. Určite je to František z Assisi, niekto hovoril, že by to mohol byť aj František Xaverský, ale to si nemyslím. Keď sa tu povie Francesco, tak prvá vec, čo vám príde na rozum, je z Assisi. Sloboda, ktorá pochádza z chudoby, z toho, že sa zriekneš všetkého a nemáš o to starosti, lebo to všetko dávaš. Je to aj znak dávania. Všetko dal do služby ľudstva a najmä veriacich. Čo sa mne veľmi páčilo, ako dva alebo trikrát počas svojho krátkeho prejavu oslovil Rimanov. Pápež je biskup Ríma ako nástupca svätého Petra. Ako biskup vie, čo to značí mať živý prístup k ľuďom. Aj to, čo zdôraznil, bratstvo medzi ľuďmi. To je prístup k ľudstvu. To, čo je sebecké, aby zmizlo a aby nastúpil skutočný bratský duch medzi ľuďmi. Je na ňom vidno, že to nie je len nejaká fráza.“

O geste Jána Pavla II.

Najviac času strávil kardinál Tomko pri pápežovi Jánovi Pavlovi II. Ten počas svojej prvej návštevy vtedajšej federácie spravil nezvyčajné gesto, keď po prilete do Bratislavy pobožkal aj slovenskú zem.

Kardinál Tomko vo vlnajšom rozhovore pre denník Pravda k tomu povedal: „Bol som pri tom, keď sa ešte v lietadle pýtal vtedajšieho štátneho sekretára, kardinála Casarolho, či to má urobiť. Ten s úsmevom odvetil, že veď keď chce, nech to urobí. Svätý Otec dobre vedel, čo to vzhľadom na pražskú vládu znamená. Bolo to jasné uznanie svojbytnosti Slovenska.“

O oltári pri hrobe sv. Cyrila

Svoje 98. narodeniny oslávil Jozef kardinál Tomko 11. marca toho roku. Pri tej príležitosti sa pre Tlačovú kanceláriu Konferencie biskupov Slovenska vyznal k svojmu vzťahu k svätým Cyrilovi a Metodovi.

Na začiatku 50. rokov stál pri zrode myšlienky oltárom zveľadiť miesto hrobu sv. Cyrila v Bazilike sv. Klementa v Ríme. Podarilo sa to, slávnostné požehnanie oltára bolo v júni 1952.

„My sme to akosi tak rozbehli, ale naraz sa aj iné slovanské národnosti priznali k nadväznosti na Cyrila a Metoda. Takže zároveň sa rozšírila tá úcta, ktorá nás viedla, celý náš záujem, nielen osobný, národný, slovenský, ale aj slovanský. Úcta k sv. Cyrilovi a Metodovi sa hojne osvietila a rozohriala, takže myslím, že to bola prozreteľnosť Božia, že sa nám to takto podarilo,“ povedal kardinál Tomko, ktorého hrialo pri srdci, že objavili takéto miesto.

A nielen to: „Objavili sme vzťah k vlastnej histórii, k tej najkrajšej našej národnej histórii, vzťah k Cyrilovi a Metodovi, takmer hmatateľný. To sa nedá opísať. Keď si teraz otvorím knižku svojho životopisu Na životných cestách, nájdem si práve tieto stránky, ako to opisujem... keď chcem oživiť ešte dnes svoje vzťahy, čo ma naviazali na Rím, a práve na tieto cyrilo-metodské miesta. Samozrejme, že pre mňa vec Cyrila a Metoda nie je vec nejakej ´písačky´. Pre mňa je to vzťah, povedal by som, životný, ktorý mi čosi dodával a vždy ma popchýnal, nútil, aby som úcte svätého Cyrila a Metoda venoval pozornosť vo svojom živote náboženskom, ale aj národnom.“

Reakcie

Pápež František opísal zosnulého kardinála Jozefa Tomka ako "vzácneho a múdreho brata, ktorý slúžil evanjeliu a cirkvi s pokorou a odriekaním". Uviedol to v sústrastnom telegramu, ktorý v pondelok adresoval košickému arcibiskupovi Bernardovi Boberovi.

Zverejnený je na oficiálnej stránke Svätej stolice.

Pápež vyjadril sústrasť Tomkovej rodine, duchovným a všetkým veriacim na Slovensku. Uviedol, že tento "zármutok zasiahol celé cirkevné spoločenstvo i slovenský národ".

"S vďačnosťou spomínam na jeho dlhú a plodnú prácu pri Svätej stolici, myslím aj na jeho ducha modlitby, ktorého som bol svedkom, keď sa už aj v pokročilom veku každodenne modlieval modlitbu svätého ruženca na Námestí svätého Petra, čím vydával pútnikom aj turistom krásne a verejné svedectvo o láske k Panne Márii," píše pápež v telegramu.

Hlava katolíckej cirkvi vyjadrila nádej, že "Pán privíta tohto verného služobníka v nebeskom Jeruzaleme", a udelil požehnanie Milosrdným sestrám svätého Vincenta de Paul (satmárky), ktoré sa o Tomka starali.

K pondelkovému úmrtiu kardinála sa vyjadrila i prezidentka Zuzana Čaputová.

"Odchodom kardinála Jozefa Tomka strácame človeka, ktorý vždy pamätal na Slovensko a jeho záujmy, ktorý pomohol množstvu ľudí utekajúcim pred komunistickým režimom a ktorý nám do posledných chvíľ svojho naplneného života dodával optimizmus a nádej, že všetky krízy zvládneme," vyhlásila na sociálnej sieti.

Osobne sa stretla so zosnulým kardinálom v decembri v roku 2020 počas jej návštevy Vatikánu.

"Napriek svojmu vysokému veku pôsobil povzbudzujúco a odhodlane," povedala Čaputová a zároveň vyjadrila úprimnú sústrasť rodine.

Ako ďalej uviedla, kardinál Tomko je jedným zo zakladateľov kolégia, ktoré bolo v časech totality útočiskom pre slovenských duchovných v Ríme.

"Aj keď sa po roku 1948 nemohol vrátiť, s domovom udržiaval živý kontakt, aktívne pracoval pre Slovensko a hovoril o ňom vždy s hrdosťou," dodala prezidentka.

Premiér Eduard Heger (OĽaNO) označil svoje stretnutie s kardinálom Tomkom počas svojej marcovej cesty vo Vatikáne za vzácný moment. Zdôraznil, že Tomko sa počas svojho života stal významnou osobnosťou, ktorá vplývala nielen na slovenské, ale i svetové cirkevné dianie.

Za jeho službu mu Heger vyjadril vďaku i uznanie. Premiér to uviedol na sociálnej sieti.

Kardinál Jozef Tomko sa zapísal do dejín celosvetovej cirkvi, ale osobitným spôsobom aj do tej slovenskej. V súvislosti s jeho úmrtím to uviedol vладыka Cyril Vasil', podľa ktorého mal zosnulý kardinál aj veľmi blízky vzťah s gréckokatolíckou cirkvou.

"Pre našu cirkev ostane stále symbolom nenápadnej prítomnosti, ktorá sprevádzala dôležité momenty našich dejín. Naša cirkev chce na neho spomínať ako na verného syna cirkvi, verného Slováka a hrdého východniara," povedal arcibiskup vo videu zverejnenom na webovej stránke Gréckokatolíckej eparchie Košice.

Podľa jeho slov má prepojenie Tomka s gréckokatolíckou cirkvou hlboké korene. Pripomenul, že okrem iného stál aj pri jej obnove.

Vладыka Peter Rusnák sa tiež pripojil k smútiacim.

"Dnes nás opustil veľký človek – kardinál Jozef Tomko. Jeho dlhoročná služba Bohu a cirkvi si zaslúži veľký obdiv. Mohli sme sa vždy tešiť a hrdiť tým, akú veľkú osobnosť máme v Ríme. Spomínam si na naše prvé stretnutie vo februári 1990, kedy po páde totality prišiel posilniť aj našu gréckokatolícku cirkev do Prešova, kde z jeho rúk prijal biskupskú vysviacku biskup Ján Hirka. Nuž a pre mňa osobne je

nezabudnuteľný moment mojej biskupskej vysviacky v roku 2008, kedy kľačiac pre oltárom v Prešove v mestskej hale boli to práve kardinálove ruky, skrze ktoré som prijal dar biskupskej služby. S vďačnosťou a láskou stále nosím biskupský prsteň, ktorý mi vtedy daroval."

Predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. Stanislav Zvolenský pripomenul niektoré posledné okamžiky, súvisiace so zosnulým kardinálom.

Patrila medzi ne návšteva pápeža Františka v Košiciach alebo ďakovná púť do vatikánskej auly Pavla VI., ako i poďakovanie sa za návštevu pápeža Františka.

"Bol to človek, ktorý miloval svoju krajinu, miloval ľud tejto krajiny, bol ušľachtilý a duchovne vzpriamený," uviedol Zvolenský na adresu kardinála Tomka a dodal, že toto všetko z neho vychádzalo z jeho hlbkej viery v Boha.

"Kardinál Jozef Tomko bol aj prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a keď prišiel, prišiel ako človek, ktorý chcel slúžiť Bohu. Ostáva pre nás všetkých veľkým životným príkladom krásneho človeka a aj vynikajúceho kňaza, biskupa a kardinála," pripomenul Zvolenský.

(tasr, sita, frk)

Pochovajú ho v košickej katedrále

Posledná rozlúčka so zosnulým kardinálom Jozefom Tomkom sa uskutoční vo štvrtok 11. augusta o 11.00 hodine vo Vatikáne v Bazilike sv. Petra pri Oltári katedry.

Následne budú jeho ostatky prevezené leteckým špeciálom do Košíc.

Pohrebné obrady v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach sa uskutočnia v utorok 16. augusta, začnú sa o 11.00 hod. Informovala o tom Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska.

Tomkovým želaním bolo, aby miestom jeho posledného odpočinku bolo v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach.

Hlavným celebrantom bude český emeritný arcibiskup kardinál Dominik Duka.

Uctíť si pamiatku emeritného prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov kardinála Tomka môže verejnosť v Košiciach.

"Podľa liturgického harmonogramu budú ostatky kardinála Tomka vystavené k verejnej účte v košickej Katedrále sv. Alžbety v nedeľu 14. augusta od 16.00 do 21.00 h a v pondelok 15. augusta od 9.00 do 12.00 h dopoludnia," informovala Košická arcidiecéza.

Popoludní bude prenesený do Kaplnky sv. Michala.

Následne sa v utorok uskutočnia pohrebné obrady.

(sita, tasr)

Autor: Klaudia Jurkovičová, Michal Frank

8. aug 2022 • 7:52

Kardinál Jozef Tomko zomrel v Ríme

Pohrebné obrady sa budú konať aj v Košiciach.

Klauďia Jurkovičová
editorka

+ ODOBERAŤ AUTORA

Kardinál Jozef Tomko. (Zdroj: TK XMA/SPC-Vaticán)

Písmo: A⁻ | A⁺

DISKUSIA (1)

Správu aktualizujeme.

KOŠICE. Vo svojom bydlisku v Ríme v pondelok v skorých ranných hodinách v kruhu najbližších spolupracovníkov vo veku 98 rokov zomrel kardinál Jozef Tomko.

Informovala o tom Konferencia biskupov Slovenska.

SÚVISIACI ČLÁNOK

Kardinála Tomka po liečbe covidu presunuli na bežné oddelenie. Jeho stav sa zlepšuje

Čítajte →

Za pápeža Jána Pavla II. pôsobil ako prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Vo Vatikáne pôsobil od roku 1945 a po smrti Jána Korca bol posledným žijúcim slovenským kardinálom.

Pohrebné obrady sa budú konať v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach.

Najdôležitejšie správy z východu Slovenska čítajte na korzar.sme.sk. Všetky správy z Košíc nájdete na [košickom Korzár](https://košickom.korzar.sk).

Klauďia Jurkovičová
editorka

+ ODOBERAŤ AUTORA

Narodila sa v Bratislave, žije v Košiciach. Vyštudovala verejnú správu na UPJŠ. Pôsobila aj ako vedúca vydania a zástupkyňa šéfredaktora.

NAJČITANEJŠIE NA KOŠICE KORZÁR

4 hodiny 24 hodín 3 dni 7 dní

1. Správa ciest košickej župy naháňa pred voľbami opravené kilometre. Odhaliť to uniknutý mail 29 406
2. Bol by hviezdou slovenských seriálov a dnešné sexidoly by prevažovali 3083
3. Zaprášalo, ale do lesov v okolí Košíc vstup tak skoro nepovoľia. Ochota rešpektovať zákaz klesá 2990
4. Vládny poslanec Liba: Ak odíde Matovič, pôjdu s ním aj ďalší dvadsiati poslanci z OĽaNO 1 179
5. Maďarsko si v centre Košíc prerába bývalé sídlo Ústavného súdu 4 412
6. Niekoľko dobrých dôvodov, prečo ísť na košický Lunik IX, píše Milan Kolcun 4 142
7. V Košiciach zadržali muža s injekčnou striekačkou. Mal v nej byť subač 1 605
8. Zrazil policajta, pri naháňacke mu prestrelili pneumatiku. Do väzenia nepôjde 1 964

INZERCIA - TLAČOVÉ SPRÁVY

Vybrané Najnovšie Najčítanejšie

1. Za vysokou spotrebou sa často skrýva zlá kondícia motora
2. Odomknite si články na mobile a počítači. Stačí jedno predplatné
3. Na Oravskej priehrade s Kalim aj Spievankovom. Vidíme sa naživo
4. Pláže Dominikánskej republiky kraľujú medzi najlepšími na svete
5. Kde u nás kúpite domáce potraviny
6. 100 ovocných druhov ktoré u nás dokážeme pestovať
7. Dráčik nepúta príbehom, ale perliami ducha
8. Pozrite si, kedy hrá futbalové zápasy vaše mesto či dedina

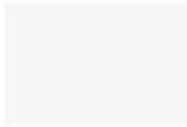
PR články vašej firmy na tomto mieste +

BLOGY SME

Najnovšie Najčítanejšie Prémiové

1. Vladimír Škala: Z učiteľov kriminálnici: Rok po regulačnej búrke v Číne.
2. Michael Achberger: VIDEO: beach towel workout - tréning na uteráku na pláži
3. Jaroslav Polaček: Cesty a chodníky: rekonštruujeme s jasným cieľom - máme plán pre budúcnosť dopravy v Košiciach
4. Lubomír Mareta: Riadenie
5. Viera Spišáková: Trapas technický
6. Véra Teplíčková: Chcete osviežiť váš imunitný systém? Prihláste sa na 4. dávku
7. Ľudmila Rábelyová: Prečo tá nenávisť?
8. Dominika Kisliková: Gazdaráň - nová turistická trasa v NP Poloniny

Neprehliadnite tiež

Platený obsah

Maďarsko si v centre Košíc prerába bývalé sídlo Ústavného súdu

Úplne všetko vymieňajú, hovorí sused.

Jana Ogurčáková • 1 dň | 11 h

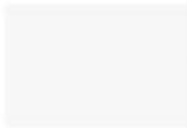

Platený obsah

Zrazil policajta, pri naháňačke mu prestrelili pneumatiku. Do väzenia nepôjde

Ušiel, keď ho chytili, kopal do nich.

Kristián Sabo • 11 h

Platený obsah

Štát mal dať obciam 6000 tabletov zo sčítania. Starostovia ich stále nemajú

Chcú ich pri voľbách. Úrad: Na to sa nehodia.

Jana Ogurčáková • 11 h

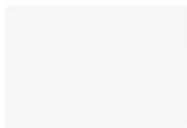
Platený obsah

V Štrbskom plese sa kúpali, chytali ryby, ťažili ľad. Teraz ho trápi klima, osada vymiera

Problémom je aj parkovanie a developeri.

Lenka Haníková • 11 h

Hlavné správy zo Sme.sk

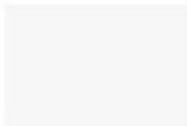

Platený obsah

Sú späť a opäť šíria proruskú propagandu, no štát už nereaguje (analýza)

Hlavné správy fungujú už päť týždňov.

Martin Vrančo • 13 h

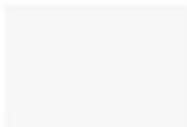

Platený obsah

Štát kapituloval. Proti ruskej kampani zostali u nás len partizáni (komentár)

Jedna ruská ofenzíva si už vyžiadala tisíce obetí.

Jakub Fílo • 13 h

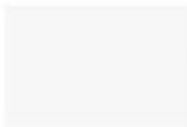

Platený obsah

Bez spermie a vajíčka. Vytvorili prvé syntetické embryá

Videli biť myšacie srdce.

Renáta Žetná • 5. aug

Dobré ráno: Bryndza je naša superpotravina, tajomstvo skryté pred svetom (Klimapodcast)

Naše stravovanie má dopad na klímu.

Jana Matbová • 1 dň | 2 h

Dovolenka Recenzie **Reštaurácie** Zľavy

Pizzeria Palermo

Alvinczyho 2
Košice

- Denné menu Košice
- Odporúčané reštaurácie Košice
- Najlepšie hodnotené reštaurácie Košice

Reštaurácie, denné menu, akcie, hodnotenia | [reštauracie.sme.sk](#)

BLOGY SME

Najnovšie Najčítanejšie Prémiové

- Vladimír Skala: Z učiteľov kriminálnici: Rok po regulačnej búrke v Číne.
- Michaél Achberger: VIDEO: beach towel workout - tréning na uteráku na pláži
- Jaroslav Polaček: Cesty a chodníky: rekonštruujeme s jasným cieľom - máme plán pre budúcnosť dopravy v Košiciach
- Lubomír Mareš: Riadenie
- Viera Spišáková: Trapas technický
- Věra Teplíková: Chcete osviežiť váš imunitný systém? Prihláste sa na 4. dávku
- Ludmila Rábelyová: Prečo tá nenávisť?
- Dominika Kisliková: Gazdórah - nová turistická trasa v NP Poloniny

Už ste čítali?

DOMOV
Kauza Parketár: Drogy z Mexika sa vraj dostali až k ľuďom okolo Slovana

DOMOV
Miklós s Dzurindom či s Korčekom? Návrat tvári SDKÚ sa nikdy nespomínal tak často

DOMOV
Macko z kauzy fekálnych útokov: Závidím ľuďom, ktorí prežili normálnu mladosť

PRIMÁR
Tridsať rokov tvrdili, že depresiu vyvoláva pokles serotonínu. Všetko však môže byť inak

DOMOV
Pomníka lacné operácie očí, má však problém s platením daní

Korzar

[Kontakty](#) [Inzercia](#) [Predplatné](#) [Odvolanie súhlasov](#)

RSS

Newsletter

Aplikačia

iPad

Kindle

[Dátka vety skupiny](#) [Príslušenie do Post.sk](#) [Slovak Spectator](#) [Agentúrne správy](#) [Vydavateľstvo](#) [Inzercia](#) [Osobné údaje](#) [Návštevnosť webu](#) [Predajnosť tlače](#) [Petit](#)

Academy SME v škole

© Copyright 1997-2022 | Petit Press, a.s.

Úmrtie / Vo veku 98 rokov zomrel v Ríme kardinál Jozef Tomko [✉](#)

📅 8. 8. 2022, 7:52, Zdroj: [postoj.sk](#) [✉](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 71 895 GRP: 1,60 OTS: 0,02 AVE: 1256 Eur

V minulosti pôsobil ako prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Dnes v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko.

Informuje o tom TK KBS.

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. O deň neskôr – 12. marca – oslávil 73. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Posledná rozlúčka so zosnulým kardinálom bude vo Vatikáne vo štvrtok 11. augusta o 11.00 vo Svätopeterskej bazilike pri Oltári katedry. „Keďže bolo jeho želaním, aby miesto posledného odpočinku mal v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach, bude vo štvrtok prevezený na Slovensko,“ informoval hovorca Košickej arcidiecézy Jaroslav Fabian.

Ostatky kardinála Tomka budú vystavené k verejnej úcte v Dóme sv. Alžbety v nedeľu 14. augusta od 16.00 do 21.00 a v pondelok 15. augusta od 09.00 do 12.00. „Popoludní bude prenesený do Kaplnky sv. Michala,“ dodal Fabian.

Pohrebné obrady v Katedrále sv. Alžbety budú v utorok 16. augusta so začiatkom o 11:00 a hlavným celebrantom bude emeritný arcibiskup kardinál Dominik Duka.

Kardinál Tomko zomrel o piatej hodine ráno, vo svojom byte, kde ho opatrovali sestry satmárky Júlia Kolumberová a Pavla Draganová, spresnila slovenská redakcia Vatican News.

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude spresnený.

Postoj

„Kardinál Tomko, ktorý dnes zomrel v Ríme, slúžil celému svetu,“ reagoval na úmrtie kardinála Jozefa Tomka arcibiskup Stanislav Zvolenský.

Predseda KBS vyzval, aby sme sa v modlitbe poďakovali za jeho horlivosť. „Ďakujeme Pánovi, že nám daroval kardinála Tomka. Vďaka nemu spoznal svet Slovensko i cirkev na Slovensku. Nech odpočíva v pokoji a prijme ho zmŕtvychvstalý Kristus,“ reagoval arcibiskup Zvolenský.

Bratislavský pomocný biskup Jozef Hal'ko zdieľal na sociálnej sieti Tomkov citát: „Viera nás učí, odkiaľ pochádzame, kam ideme, čo nás čaká po smrti.“

Premiér Eduard Heger na sociálnej sieti napísal, že osobné stretnutie s kardinálom Tomkom bol pre neho vzácny moment. „Za roky svojho života sa stal významnou osobnosťou s vplyvom nielen na slovenské, ale celosvetové cirkevné dianie. Patrí mu obrovská vďaka a uznanie za jeho službu,“ napísal Heger na Facebooku.

Prezidentka Zuzana Čaputová napísala, že odchodom Jozefa Tomka „strácame človeka, ktorý vždy pamätal na Slovensko a jeho záujmy, ktorý pomohol množstvu ľudí utekajúcich pred komunistickým režimom a ktorý nám do posledných chvíľ svojho naplneného života dodával optimizmus a nádej, že všetky krízy zvládneme“.

Jana Holubčíková

Pohrebnú omšu v Košiciach bude v utorok 16. augusta celebrovať pražský kardinál Dominik Duka.

Podľa vladky Cyrila Vasiľa sa Tomko zapísal do dejín celosvetovej cirkvi. „Pre našu cirkev ostane stále symbolom nenápadnej prítomnosti, ktorá sprevádzala dôležité momenty našich dejín. Naša cirkev chce na neho spomínať ako na verného syna cirkvi, verného Slováka a hrdého východniara,“ povedal gréckokatolícky arcibiskup.

Vasil' tiež pripomenul, že prepojenie kardinála s gréckokatolíckou cirkvou má hlboké korene, keďže Tomko stál pri obnove tejto cirkvi.

V kondolencii k úmrtiu vľadyka Peter Rusnák uviedol, že Tomkova dlhoročná služba Bohu a cirkvi si zaslúži veľký obdiv. „Každý z nás gréckokatolíkov na Slovensku sme sa mohli vždy tešiť a hrdiť akú veľkú osobnosť máme v Ríme,“ povedal Rusnák.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom v okrese Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935 – 1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Svätosť kňazstva prijal 12. marca 1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950 – 1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. V roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie.

V roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945 – 1954* (Pracovné vzťahy v Československu v rokoch 1945 – 1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. V roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. V roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí.

V rokoch 1960 – 1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námitky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa v roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí Katolíckej cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962 – 1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968 – 1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval Katolícku cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. V roku 1969 reprezentoval Katolícku cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17. júna 1970 vymenoval za pápežského preláta, 21. decembra 1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12. júla 1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzaneprázdnennejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15. septembra 1979 v Ríme v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18. októbra 1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov Katolíckej cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24. apríla 1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25. mája 1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v

dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až v roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku v roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21. apríla 1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (*Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy*, Rím 1985).

Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostiam* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (*Spišská Kapitula-Spišské Podhradie* 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy na zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava 2000. s.1395 – 1398/TK KBS/Vatican News

Autor: Postoj || Postoj | TK KBS || TK KBS

Dnes treba vedieť · pred 36 minútami

• Úmrtie / Vo veku 98 rokov zomrel v Ríme kardinál Jozef Tomko

Naši redaktori vám neustále prinášajú presné a overené informácie.

Podporte spravodajský tím Denníka Postoj teraz. Zaberie to len pár sekúnd a znamená to pre nás veľkú pomoc.

ĎAKUJEME.

Podporiť spravodajský tím

Dnes v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko.

Informuje o tom TK KBS.

Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytnú v najbližšom čase.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom v okrese Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935 – 1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12. marca 1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950 – 1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. V roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. V roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945 – 1954* (Pracovné vzťahy v Československu v rokoch 1945 – 1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. V roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych

štúdií Pro Deo v Ríme. V roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960 – 1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa v roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí Katolíckej cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962 – 1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968 – 1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval Katolícku cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. V roku 1969 reprezentoval Katolícku cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17. júna 1970 vymenoval za pápežského preláta, 21. decembra 1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12. júla 1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepožadovanejších

pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15. septembra 1979 v Ríme v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18. októbra 1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznych problémov Katolíckej cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24. apríla 1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25. mája 1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až v roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku v roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho

vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21. apríla 1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985).

Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločenským* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula – Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža 1. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava 2000. s.1395 – 1398/TK KBS/Vatican News

Kardinál Jozef Tomko zomrel vo veku 98 rokov [🔗](#)

📅 8. 8. 2022, 8:21, Zdroj: spravy.rtvs.sk [🔗](#), Vydavateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, Autor: TASR, Patrik

Mindžák, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 36 810 GRP: 0,82 OTS: 0,01 AVE: 980 Eur

Pohrebne obrady sa uskutočnia v Ríme a Košiciach.

8. 8. 2022 08:21:21 Aktualizované: 8. 8. 2022 14:28:00

Na snímke zosnulý kardinál Jozef Tomko.

Foto: SpC - Vatican

V Ríme zomrel v pondelok (8. 8.) ráno kardinál Jozef Tomko vo veku 98 rokov. Informovala o tom Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska (TK KBS).

„S bolesťou v srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdala svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko,“ uviedla kancelária.

Súvisiaci článok Na ďakovnej púti sa stretli s pápežom tisíce Slovákov. Nechýbala audiencia na čele s Kollárom

Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytnete KBS v najbližšom čase.

RTVS si pripomenie výraznú osobnosť kardinála Jozefa Tomka. Na Jednotke odvysiela v pondelok o 16.25 h rozhovor s kardinálom pri príležitosti návštevy pápeža Františka na Slovensku. Dvojka o 20.10 h uvedie jeho portrét v dokumentárnej sérii GEN.sk. A Trojka o 18.50 h odvysiela h minipotrét z cyklu /Ne/celebrity pod názvom Jozef kardinál Tomko.

Počas víkendu odvysiela Rádio Slovensko reprízu rozhovoru Štefana Chrappu s kardinálom Tomkom z roku 2019 (nedeľa 14. augusta o 8.00 h) a Rádio Regina ponúkne cez víkend poslucháčom v rámci mimoriadneho vysielania reláciu Viera v živote, ako spomienku na kardinála Tomka.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom v okrese Humenné. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave.

Na jeseň 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma. V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol pre režim vrátiť na Slovensko.

Bol blízkym spolupracovníkom pápeža Jána Pavla II. Ten ho vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov.

Od 23. októbra 2001 do 1. októbra 2007 bol predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Ako uvádza TK KBS, v roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa.

Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Océánii, kde sa postavilo množstvo kostolov.

Autor: TASR, Patrik Mindžák

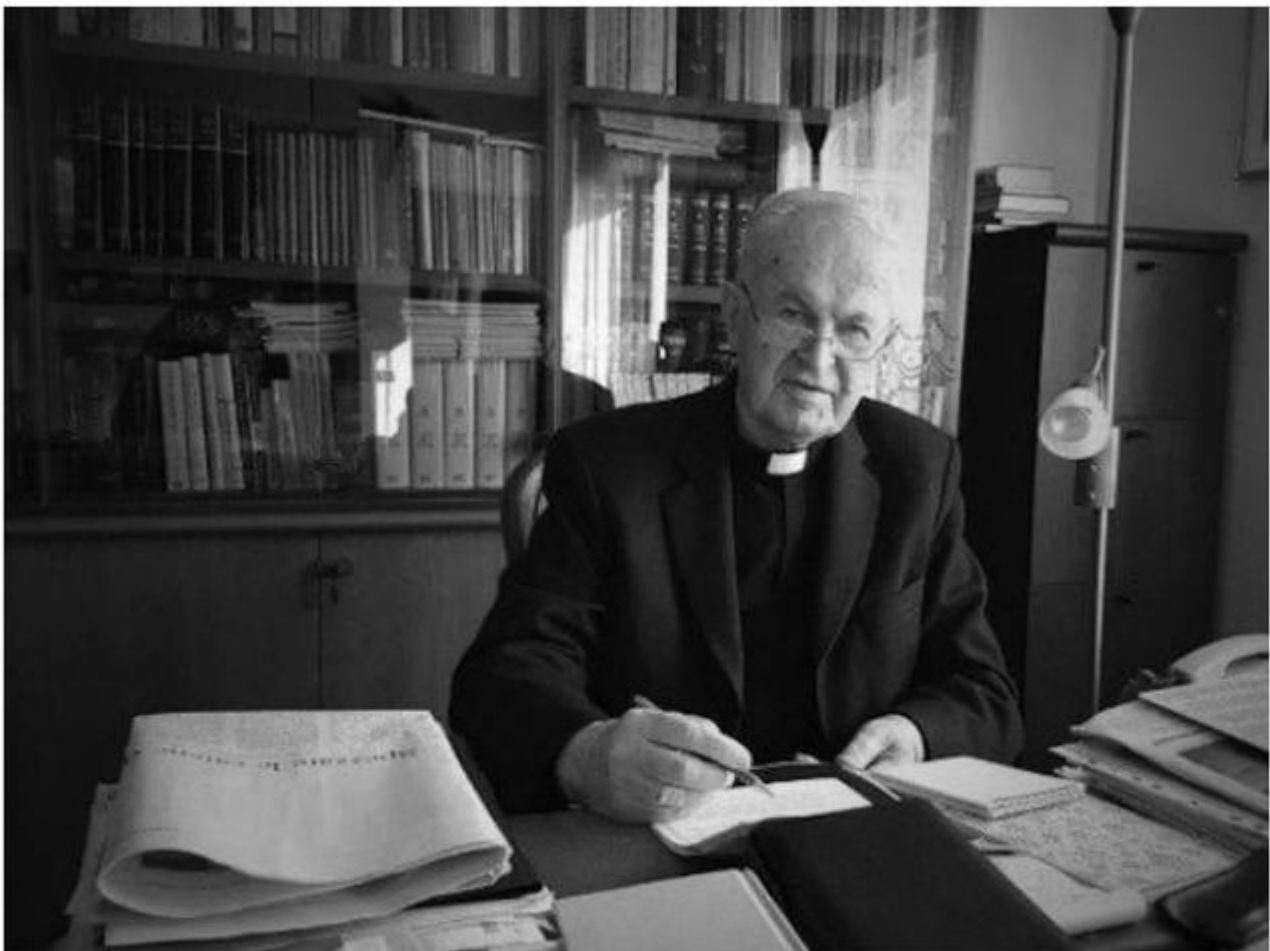
Slovensko ↑

Kardinál Jozef Tomko zomrel vo veku 98 rokov

Pohrebné obrady sa uskutočnia v Ríme a Košiciach.

✚ RTVS, TASR 8. 8. 2022 08:21:21

🔖 Odlož na neskôr

Na snímke zosnulý kardinál Jozef Tomko. (Foto: SpC - Vatican)

V Ríme zomrel v pondelok (8. 8.) ráno kardinál Jozef Tomko vo veku 98 rokov. Informovala o tom Tlačová kancelária Konferencie biskupov Slovenska (TK KBS).

„S bolesťou v srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v

skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdala svoju šlachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko," uviedla kancelária.

Súvisiaci článok

Na d'akovnej púti sa stretli s pápežom tisíce Slovákov. Nechýbala audiencia na čele s Kollárom →

Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytne KBS v najbližšom čase.

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom v okrese Humenné. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave.

Na jeseň 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma. V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Svätosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol pre režim vrátiť na Slovensko.

Bol blízkym spolupracovníkom pápeža Jána Pavla II. Ten ho vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov.

Od 23. októbra 2001 do 1. októbra 2007 bol predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Ako uvádza TK KBS, v roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa.

Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde sa postavilo množstvo kostolov.

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko [✉](#)

📅 8. 8. 2022, 10:59, Zdroj: [nitrnoviny.sk](#) [✉](#), Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 3 858 GRP: 0,09 OTS: 0,00 AVE: 402 Eur

V Ríme dnes zomrel vo veku 98 rokov slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5:00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumberová a sr. Pavla Draganová.

Foto: SpC – Vatican

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Kto bol kardinál Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

Viac si o jeho živote prečítajte V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko, pozývame vás k modlitbám

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974).

Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000).

Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostiam* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie počty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999).

Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet.

Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Océánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

Zdroj: KBS

Autor: NN

Úvod » Slovensko

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

8. Augusta 2022

V Ríme dnes zomrel vo veku 98 rokov slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5.00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumberová a sr. Pavla Draganová.

Foto: SpC - Vatican

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obrádov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Kto bol kardinál Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vsúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cymilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

Viac si o jeho živote prečítajte **V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko, pozývame vás k modlitbám**

NAJNOVŠIE ČLÁNKY

SLOVENSKO

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

RECEPTY NA DOBRÚ CHUŤ

Bezlepková lahôdka: Tvarohový čokoládový rez s jahodami a malinami

NÁZORY A KOMENTÁRE

Belousovová: Zmeňte si bývalý režim za súčasný, rok 1968 za 2022, a možno vás až zamrzí kam to celé smeruje

NÁZORY A KOMENTÁRE

Protiruské sankcie nás ničia viac ako Putinal Odkazuje do Bruselu Matovičova sestra Zuzana Belicová

NÁZORY A KOMENTÁRE

Matovič si parádne kopol do Sulika: Neustále robil systematické a zákerné kroky na rozbitie koalície

NÁZORY A KOMENTÁRE

Strana SaS vylučuje akúkoľvek formu opozičnej zmluvy

REGIÓN NITRA AKTUÁLNE

Típ na víkend: Navštívte Furmanské preteky v Hrubohove

NÁZORY A KOMENTÁRE

Radačovský: Slobodný prístup k informáciám je základným právom podľa Európskeho dohovoru o ľudských právach

NÁZORY A KOMENTÁRE

Remišovej pro forma súťaž mala vopred istého víťaza, Raši dokladá dôkazy

NÁZORY A KOMENTÁRE

Slovník sudkyne Špecializovaného trestného súdu: Označila obvinených sudcov za svine, teraz má rozhodovať o obžalobe

Načítať ďalšie >

Popri svojej mnohonásobnej činnosti a cestach stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974).

Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdiá *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznanky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhmul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000).

Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), odkaz slovenskému národu a spoločnostiam (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (*Spišská Kapitula-Spišské Podhradie* 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999).

Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet.

Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

Zdroj: KBS

Ak sa vám článok páči, zdieľajte ho na Facebooku a dajte o ňom vedieť svojim priateľom. Pridajte sa k nám aj na Telegramu <https://t.me/nnnoviny>. Ďakujeme.

PREDCHÁDZAJÚCI ČLÁNOK

Kde sa môžete bezpečne okúpať v prírodnom jazere? Tu je aktuálna informácia

PREČÍTAJTE SI TIEŽ

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko [✉](#)

📅 8. 8. 2022, 11:11, Zdroj: [seredonline.sk](#) [✉](#), Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 1 410 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 250 Eur

Foto: SpC - Vatican

- Inzercia -

Tlačová kancelária konferencie biskupov Slovenska |MM| Vatikán 8. augusta (TK KBS) V Ríme dnes zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Pán života si ho povolal vo veku 98 rokov

S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

TK KBS

—

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, kardinál Jozef Tomko sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. O deň neskôr – 12. marca oslávil 73. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5:00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumbová a sr. Pavla Draganová.

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Prinášame jeho životopis.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Svätosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965)

pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepoždanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V roku 2002 mu prezident SR

Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

zdroj: tkkbs.sk

Páčil sa Vám tento článok? Zdieľajte ho na sociálnych sieťach!

Zdieľať

Autor: Pridal || Pridal | redakcia || redakcia || redakcia | - || redakcia

Aktuality

Aktualizované: 8. augusta 2022, 11:11

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

Pridal redakcia | 8. augusta 2022, 11:11 | 0

DT PARFÉMY
NAJLEPŠIE CENY PARFÉMOV NA TRHU
ORIGINÁLNY TOVAR V NAJLEPŠEJ KVALITE
NÁJDETE NÁS V PASÁŽI DELTA V SEREDI

Foto: SpC - Vatican

albero rosso
kavárňu & bar
Májdete nás v Seredi vďaka Slovenskej sporiteľni!
LÁVČONKA, KÁVA, DELIKÁTNE PASTAČKY, DOMÁCE DEZERTY, KVALITNÉ VINO
Tešíme sa na Vás!

Mission Fragrance Brilliance Route 450
ÚŽASNÁ ALTERNATÍVNA VŔNA
DT PARFÉMY | PASÁŽ DELTA SEREĐ

RODINNÝ DOM NA PREDAJ
Šoporňa
directreal

3-izbový RD na 8á pozemku v Šoporni
0905 674 932

KLIKNITE SEM

Najčítanejšie

Sereďský raper Palermo sa priznal, že roky diloval metamfetamín

redakcia | 5. augusta 2022, 22:31

PRÁVE TERAZ: Havária na svetelnej križovatke v Seredi

redakcia | 6. augusta 2022, 17:28

Zamaskovaná dvojica sa v Šoporni vliamala do automatu s pizzou. Polícia žiada o pomoc - VIDEO

redakcia | 5. augusta 2022, 15:41

Sereďský fantóm PLUJE z balkóna po ľuďoch

redakcia | 2. augusta 2022, 9:45

Kukláči mali včera v Seredi zadržať osobu, ktorá má byť podozrivá z ekonomickej trestnej činnosti

redakcia | 29. júla 2022, 19:12

Prázdniny si ľudia ešte ako tak užijú. No jeseň, zima a jar budú náročné

Miloš Mažo | 6. augusta 2022, 13:01

Billboardy „MIER UKRAJINE“ začali žiť vlastnú život!

Tlačová kancelária konferencie biskupov Slovenska | MM | Vatikán 8. augusta (TK KBS) V Ríme dnes zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Pán života si ho povolal vo veku 98 rokov

S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

TK KBS

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, kardinál Jozef Tomko

TLAC A KOPIROVANIE
vo formátoch A4 do A0!

Zemepisná
Fotoalbumy a fotoobrazy

Pen - Pia : 09-00-17-00
Sobota : 08-00-12-00

0904 630 850

Vinárska 4450/28 (Petrovci) Banská

Srdce Vašej kancelárie

**Optik
morvay**

ZABRÁŇTE
PREDČASNÉMU
STARNUTIU
VAŠICH OČÍ!

Objednajte sa na vyšetrenie zraku
0905 433 944, alebo online na
www.optikmorvay.sk

sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. U den neskor – 12. marca oslavil 75. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5:00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumberová a sr. Pavla Draganová.

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vaticánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vaticánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Prinášame jeho životopis.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií *Pro Deo* v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vaticánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom

redakcia | 6. augusta 2022, 12:58

**Máte tip na článok,
ktorý by sme mali napísať?**

Pošlite nám ho!

týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblasťných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patríla k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzaneprázdnenejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a nechota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slováčok stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La*

Missione verso il Terzo millennio (Rim – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (Misie do tretieho tisícročia, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území Na misijných cestách (Rim 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov Budovať Cirkev (Trnava 1994), Odkaz slovenskému národu a spoločnostiam (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu Na misijných cestách II.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč, Bratislava.2000. s.1395-1398/ TK KBS / Vatican News

zdroj: tkkbs.sk

Páčil sa Vám tento článok? Zdieľajte ho na sociálnych sieťach!

—Priznanie—

Komentáre: 0

Pridať komentár

Komentár:

Meno:

Pridať komentár

Current ye@r*

2

UPOZORNENIE
– Zo stránky vydávateľa novín nie je pokus zachovať určitú formu voľnej komunikácie – nezneužívajte túto stránku na oslovovanie inštitúcií, na obťažovanie či šírenie údajov a správ, ktoré by mohli byť v rozpore s platnou legislatívou SR a EÚ alebo etikou.

- Nešlite neoverené informácie a hoďte. Srite ich to, k čomu poznáte relevantný zdroj a podľa možnosti ho uvádzajte.
- Komunikácia medzi užívateľmi a diskutujúcimi ako aj ostatná komunikácia sú v súlade s právnym poriadkom SR ukladá do databázy a to vrátane loginov - prístupov užívateľov. Databáza poskytnutého prístupom do internetu zahrňujeva tiež IP adresy užívateľov a ostatné identifikačné dáta. V prípade zjavného porušenia pravidiel, napríklad pachatím trestnej činnosti, je prevádzkovateľ povinný vydať túto databázu orgánom činným v trestnom konaní.
- Vkladaj príspevky do diskuzií nie je povolené cez proxy servery a anonymizéry. Takéto príspevky môžu byť zmazané bez akéhokoľvek ďalšieho komentovania a zverejňovania dôvodov.
- Ujasňujeme, že každý užívateľ za svoje konanie plne zodpovedá sám. Administrátor môže zmazať príspevky, ktoré budú porušovať pravidlá diskuzie, prípadne budú obsahovať reklamu, alebo ich súčasťou budú reklamné odkazy.
- Akékoľvek útoky, ohováranie a imitácie voči podpísaným autorm článkov redakcií, alebo vydavateľov budú zmazané, resp. v prípade, že budú zakladaj podlitú nekontrolovanú z trestných činov, alebo iného porušenia zákona, autor príspevku by mal počítat s možnosťou znečistenia naprávy právneho cestou.
- Vydavateľ novín a redakcia nezodpovedá za obsah príspevkov diskutujúcich a nenesie prípadné právne následky za názory užívateľov príspevkov.

— Rozpráva —

Prechádzajúci článok

Dva nárazy do stromu, 2 usmrtenia. O život prišli 2 muži nad 30 rokov

Ďalšie články

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

Dva nárazy do stromu, 2 usmrtenia. O život prišli 2 muži...

6. augusta 2022, 11:06

Druhý Černobyľ nateraz nehozí, aj keď únik radiácie zo Záporožskej atómovej...

7. augusta 2022, 22:32

Cudzinci pytliačili v okrese Senica – pozor, tresty môžu byť ...

7. augusta 2022, 21:03

Historické vozidlá a motocykle na Námestí slobody

7. augusta 2022, 8:30

Skutočne nepatríme do EÚ a hlavne NATO.

6. augusta 2022, 22:00

Novými „obyvateľmi“ Múzea totality ododnes sú Stalin a všetci prezidenti ČSSR

6. augusta 2022, 17:46

PRÁVE TERAZ: Nehoda na R1 pri

PRÁVE TERAZ: Havária na svetelnej

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko [✉](#)

📅 8. 8. 2022, 11:11, Zdroj: [reporter24.sk](#) [✉](#), Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 279 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 101 Eur

Foto: SpC - Vatican

Tlačová kancelária konferencie biskupov Slovenska [MM] Vatikán 8. augusta (TK KBS) V Ríme dnes zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Pán života si ho povolal vo veku 98 rokov

S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

TK KBS

–

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, kardinál Jozef Tomko sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. O deň neskôr – 12. marca oslávil 73. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5:00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumberová a sr. Pavla Draganová.

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Prinášame jeho životopis.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepoždávanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostiam* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen

pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

zdroj: tkkbs.sk

Autor: - || redakcia || | || | | redakcia | -

Úvod + Aktuality + V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

Aktuality Titulka

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko

Od redakcia - 8. augusta 2022, 11:11

👁 1 💬 0

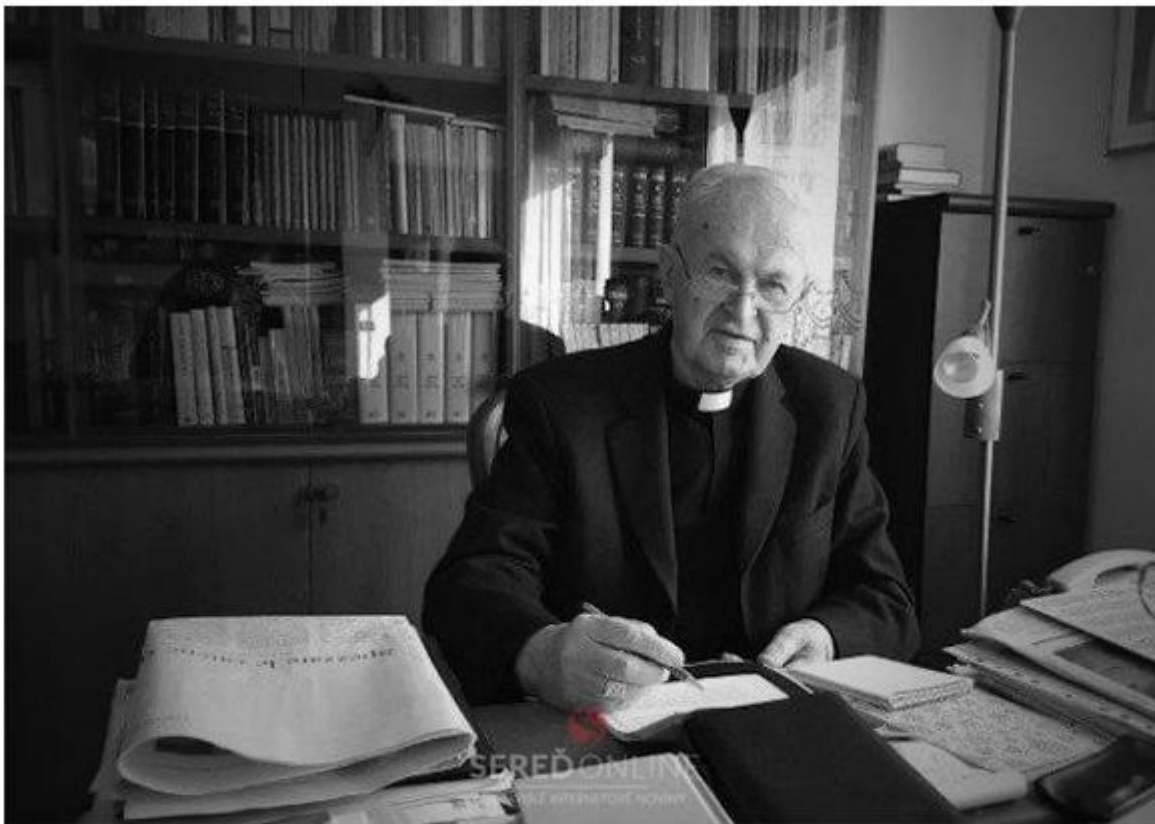

Foto: SpC - Vatican

- Inzercia -

Tlačová kancelária konferencie biskupov Slovenska | MM | Vatikán 8. augusta (TK KBS) V Ríme dnes zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Pán života si ho povolal vo veku 98 rokov

S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

TK KBS

-

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, kardinál Jozef Tomko sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. O deň neskôr – 12. marca oslávil 73. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5:00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumberová a sr. Pavla Draganová.

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Prinášame jeho životopis.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do

seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrinálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepožadovanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a nechota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (*Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy*, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločenstvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (*Spišská Kapitula-Spišské Podhradie* 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

zdroj: tkkbs.sk

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko, pozývame vás k modlitbám

8. 8. 2022, 11:34, Zdroj: alianciazanedelu.sk, Autor: Anton Čulen, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 262 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 97 Eur

Vatikán 8. augusta (TK KBS) V Ríme dnes zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Pán života si ho povolal vo veku 98 rokov

S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

TK KBS

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, kardinál Jozef Tomko sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. O deň neskôr – 12. marca oslávil 73. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5:00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumbová a sr. Pavla Draganová.

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru, Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri

návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrí k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepoždávanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Ríme, v historickej Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločnostvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20220808012>

Jediný zdokumentovaný prípad uzdravenia z Parkinsonovej choroby na svete. Na orodovanie sv. Jána Pavla II.

Hľadať:

Autor: Anton Čulen

ALIANCIA ZA NEDEL'U –

Alliance for free Sunday – Slovakia | Allianz für den freien Sonntag – Österreich

[Úvod](#) [O nás](#) [Blog](#) ▾ [Sv. prijímanie do ruky?](#) [Kontakt](#) [Bannery](#)

8. AUGUSTA 2022 OD ANTON ČULEN

V Ríme zomrel kardinál Jozef Tomko, pozývame vás k modlitbám

Vatikán 8. augusta (TK KBS) V Ríme dnes zomrel slovenský kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Pán života si ho povolal vo veku 98 rokov

S bolesťou srdci a zároveň s nádejou na vzkriesenie oznamujeme, že dnes 8. augusta 2022 v Ríme v skorých ranných hodinách vo svojom bydlisku v Ríme v kruhu najbližších

spolupracovníkov odovzdal svoju šľachetnú dušu Pánovi Jeho Eminencia kardinál Jozef Tomko.

Pozývame všetkých, aby ho zahrnuli do svojich modlitieb. Ďalšie informácie o pohrebných obradoch v Ríme a o pohrebných obradoch v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach, kde bude pochovaný, poskytneme v najbližšom čase.

TK KBS

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, kardinál Jozef Tomko sa 11. marca 2022 dožil 98 rokov. O deň neskôr – 12. marca oslávil 73. výročie svojej kňazskej vysviacky, ktorú prijal v roku 1949 v Ríme. Od 29. júla 2021 bol najstaršie žijúcim členom kolégia kardinálov.

Kardinál Tomko zomrel v pondelok 8. augusta 2022 o 5:00 ráno, spresnila Slovenská redakcia Vatican News. Zomrel vo svojom byte v Ríme, kde ho opatrovali Milosrdné sestry sv. Vincenta de Paul (satmárky) sr. Júlia Kolumberová a sr. Pavla Draganová.

Po tom, ako bol 25. júna po úraze krčnej chrbtice hospitalizovaný v nemocnici Policlinico Gemelli, strávil v nemocnici šesť týždňov a od soboty 6. augusta bol v domácej liečbe za asistencie vatikánskeho zdravotníka. Počas pobytu v nemocnici ho bol navštíviť vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin.

Po správe o úmrtí slovenského kardinála, rodáka z Udavského v Košickej arcidiecéze a najstaršieho člena Kardinálskeho zboru

Konferencia biskupov Slovenska pozvala veriacich k modlitbe za dušu zosnulého. Termín pohrebných obradov v Ríme a následne v Košiciach bude upresnený.

Kto bol Jozef Tomko?

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro-Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udell titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce

na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI.
21.12.1974 za po
Pavol II. ho 12
generálneho taj
najnáročnejším f
z najzanepřázd
bolo totiž potreb
vatikánskeho ko

Biskupskú vysvia
kaplnke. Obrad v
voči novému bisk
Slovensku. Dňa
Interpretáciu d

Vážený priatelia a čitatelia,

tvorba stránky AZN si vyžaduje veľa práce, času a námaľ na zabezpečenie správneho chodu web stránky AZN a zab útokmi hackerov (aj na osobné počítače členov AZN), čo sa problémami spojenými s načítavaním článkov, ktoré nám av

Aby sme mohli lepšie zabezpečiť chod web stránky AZN prístup čitateľov AZN k správne otváraní článkov, potr podporu. Podporiť nás môžete zaslaním ľubovoľného príspe

IBAN SK05 0200 0000 0012 6606 0056

Za pochopenie ďakujeme.

Boh Vás žehnaj,

Anton Čulen

interpretáciu a generálny tajomník množstvom rôznych v pokoncilovom biskupské konferencie uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde, sa zas, prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej účty a obrádov. Pri hľadani správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojim vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za prôprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistôriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistôria, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch

prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločenstvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spoloč. sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta

Univerzity Pavla Jozefa Safarika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa. Jeho osobnosť je významným prínosom nielen pre slovenský národ, ale aj pre celý duchovný svet. Kardinál Jozef Tomko má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii, kde bolo postavených množstvo kostolov.

Zdroje: Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska. Lúč. Bratislava.2000. s.1395-1398./ TK KBS / Vatican News

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20220808012>

Súvisiace

František Vnuk:
Cyriľmetodská
jubilejná púť v Ríme vo
februári 1969
4. júla 2022
V "Sv. prijímanie do ruky?"

Svätý Otec František
prijal zrieknutie sa úradu
vladyku Jána Babjaka:
Odchádzam kvôli
pokoju a pre dobro
Cirkvi, biskupov, kňazov
a veriacich.
25. apríla 2022
V "Sv. prijímanie do ruky?"

Prof. R. de Mattei:
„Jediný spôsob, ako sa
vyhnúť katastrofe –
modlitba posvätného
ruženca!"

Pápež František ukončil mesiac máj ružencom za mier, ktorý sa modlí pred sochou Panny Márie Regina Pacis v
17. júna 2022
V "Sv. prijímanie do ruky?"

👍 0 🗨️ 0

➤ **SV. PRIJÍMANIE DO RUKY?, Z DOMOVA, ZO ZAHRANIČIA**

PREDCHÁDZAJÚCA

Jediný zdokumentovaný prípad uzdravenia z Parkinsonovej choroby na svete. Na orodovanie sv. Jána Pavla II.

U-Multirank: Trnavská univerzita tretia najlepšia slovenská univerzita

8. 8. 2022, 14:40, Zdroj: truni.sk, Autor: **Adriana Krupová**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **9 041 GRP: 0,20 OTS: 0,00 AVE: 573 Eur**

Vyhodnotenie 9. vydania U-Multirank 2022

Adriana Krupová, oddelenia analýz a stratégií v oblasti zabezpečovania kvality

08.08.2022

Vyhodnotenie 9. vydania U-Multirank 2022

Podľa výsledkov aktuálneho deviateho vydania U-Multirank, ktorý je celosvetovým rankingom vytvoreným Európskou komisiou, sa Trnavská univerzita v Trnave umiestnila spomedzi ôsmich zapojených slovenských univerzít na treťom mieste. V rebríčku zapojených dvadsiatich slovenských a českých univerzít obsadila šieste miesto.

Zo Slovenska sa do edície U-Multirank 2022 okrem Trnavskej univerzity v Trnave zapojili tieto univerzity: Univerzita Komenského v Bratislave, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Technická univerzita v Košiciach, Technická univerzita vo Zvolene, Ekonomická univerzita v Bratislave a Žilinská univerzita v Žiline.

U-Multirank sa zameriava na päť dimenzií: štúdium, výskum, prenos poznatkov, medzinárodná orientácia a regionálna angažovanosť. V edícii 2022 boli vyhodnotené výsledky 2 200 vysokoškolských inštitúcií z 96 krajín sveta.

Obr. 1.: Snímka obrazovky: U-Multirank 2022 (filter: Slovenská republika, výber: 40 indikátorov)

Trnavská univerzita v Trnave dosiahla hodnotenie A v nasledujúcich ukazovateľoch: podiel interdisciplinárnych publikácií, spoločné publikácie s partnermi zo súkromného sektora, podiel medzinárodných spoločných publikácií, podiel regionálnych spoločných publikácií. Hodnotenie B dosiahla v nasledujúcich ukazovateľoch: miera absolvovania magisterského štúdia, miera absolvovania bakalárskeho štúdia načas, miera absolvovania magisterského štúdia načas, investície do digitálneho vzdelávania, miera odborných publikácií zamestnanca, percento medzinárodných akademických pracovníkov, publikácie vydané s regionálnymi partnermi.

Možnosti pre zlepšenie má univerzita v nasledujúcich ukazovateľoch: v miere úspešného ukončenia bakalárskeho štúdia, zvyšovaní absolútneho počtu výskumných publikácií a citačného indexu, zvyšovaní citácií zo skupiny top 10 percent globálne najcitovanejších, vo zvyšovaní príjmov z mimo-dotačných grantových schém, ako aj príjmov na výskum zo súkromných inštitúcií, ďalej počtu patentov, prác citovaných v patentoch, či príjmov z ďalšieho vzdelávania. Z hľadiska internacionalizácie má podľa medzinárodného hodnotenia U-Multirank univerzita rezervy v počte magisterských programov poskytovaných v inom jazyku ako slovenskom, či počte udelených doktorátov kandidátom zo zahraničia.

V rámci Európskej únie porovnáva U-Multirank 2022 až 365 univerzít. Trnavská univerzita v Trnave ako inštitúcia pri vyhodnotení všetkých indikátorov dosiahla v tomto rebríčku 165. miesto. Najvyššie inštitucionálne umiestnenie dosiahli v Európskej únii univerzity: ETH Zurich (Švajčiarsko), Kharkiv National University of Radioelectronics (Ukrajina), EPFL Lausanne (Švajčiarsko).

V Európe porovnáva U-Multirank 2022 až 1 103 univerzít. Trnavská univerzita v Trnave ako inštitúcia pri vyhodnotení všetkých indikátorov dosiahla v tomto rebríčku 570. miesto. Najvyššie inštitucionálne umiestnenie dosiahli v Európe univerzity: ETH Zurich (Švajčiarsko), Toulouse INP (Francúzsko), École Centrale de Nantes (Francúzsko).

Autor: Adriana Krupová

Adriana Krupová, oddelenia analýz a stratégií v oblasti zabezpečovania kvality 08.08.2022

Vyhodnotenie 9. vydania U-Multirank 2022

Podľa výsledkov aktuálneho deviateho vydania **U-Multirank**, ktorý je celosvetovým rankingom vytvoreným Európskou komisiou, sa Trnavská univerzita v Trnave umiestnila spomedzi ôsmich zapojených slovenských univerzít na **treťom mieste**. V rebríčku zapojených dvadsiaticich slovenských a českých univerzít obsadila **šieste miesto**.

Zo Slovenska sa do edície U-Multirank 2022 okrem Trnavskej univerzity v Trnave zapojili tieto univerzity: Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Technická univerzita v Košiciach, Technická univerzita vo Zvolene, Ekonomická univerzita v Bratislave a Žilinská univerzita v Žiline.

U-Multirank sa zameriava na päť dimenzií: štúdium, výskum, prenos poznatkov, medzinárodná orientácia a regionálna angažovanosť. V edícii 2022 boli vyhodnotené výsledky 2 200 vysokoškolských inštitúcií z 96 krajín sveta.

Porovnanie univerzity													Váš výber: 0 univerzít		Zobraziť	
Zmeniť opasť		+		+		+		+		+		+				
Prispievate si tento rebríček																
Zobraziť údaje		Miera akadémia	Miera akadémia	Výskumné publikácie	Nájsť časť	Podiel postie	Publikácie s citovaním	Spoločné publikácie	Publikácie citované	Medzinárodná spolupráca	Medzinárodná spolupráca	Medzinárodná spolupráca	Medzinárodná spolupráca	Medzinárodná spolupráca	Medzinárodná spolupráca	

Ukazovateľ	hodnotenie	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet	absolútny počet
Univerzita Komenského	SK	—	—	●	●	—	●	●	●	●	●	—	●
Technická univerzita v Košiciach	SK	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Trnavská univerzita	SK	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika	SK	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Technická univerzita vo Zvolene	SK	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	—	×
Slovenská technická univerzita v Bratislave	SK	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Chémická univerzita v Bratislave	SK	●	●	●	●	×	●	●	●	●	●	●	×
Žilinská univerzita	SK	—	—	●	●	—	●	●	●	●	×	—	×

Obr. 1.: Snímka obrazovky: U-Multirank 2022 (filter: Slovenská republika, výber: 40 indikátorov)

Trnavská univerzita v Trnave dosiahla **hodnotenie A** v nasledujúcich ukazovateľoch: *podiel interdisciplinárnych publikácií, spoločné publikácie s partnermi zo súkromného sektora, podiel medzinárodných spoločných publikácií, podiel regionálnych spoločných publikácií*. **Hodnotenie B** dosiahla v nasledujúcich ukazovateľoch: *miera absolvovania magisterského štúdia, miera absolvovania bakalárskeho štúdia načas, miera absolvovania magisterského štúdia načas, investície do digitálneho vzdelávania, miera odborných publikácií zamestnanca, percento medzinárodných akademických pracovníkov, publikácie vydané s regionálnymi partnermi*.

Možnosti pre zlepšenie má univerzita v nasledujúcich ukazovateľoch: v miere úspešného ukončenia bakalárskeho štúdia, zvyšovaní absolútného počtu výskumných publikácií a citačného indexu, zvyšovaní citácií zo skupiny top 10 percent globálne najcitovanejších, vo zvyšovaní príjmov z mimodotačných grantových schém, ako aj príjmov na výskum zo súkromných inštitúcií, ďalej počtu patentov, prác citovaných v patentoch, či príjmov z ďalšieho vzdelávania. Z hľadiska internacionalizácie má podľa medzinárodného hodnotenia U-Multirank univerzita rezervy v počte magisterských programov poskytovaných v inom jazyku ako slovenskom, či počte udelených doktorátov kandidátom zo zahraničia.

V rámci Európskej únie porovnáva U-Multirank 2022 až 365 univerzít. Trnavská univerzita v Trnave ako inštitúcia pri vyhodnotení všetkých indikátorov dosiahla v tomto rebríčku 165. miesto. Najvyššie inštitucionálne umiestnenie dosiahli v Európskej únii univerzity: ETH Zurich (Švajčiarsko), Kharkiv National University of Radioelectronics (Ukrajina), EPFL Lausanne (Švajčiarsko).

V Európe porovnáva U-Multirank 2022 až 1 103 univerzít. Trnavská univerzita v Trnave ako inštitúcia pri vyhodnotení všetkých indikátorov dosiahla v tomto rebríčku 570. miesto. Najvyššie inštitucionálne umiestnenie dosiahli v Európe univerzity: ETH Zurich (Švajčiarsko), Toulouse INP (Francúzsko), École Centrale de Nantes (Francúzsko).

Zomrel kardinál Jozef Tomko, rozlúčka bude v Ríme aj v Košiciach ✉

📅 8. 8. 2022, 20:10, Zdroj: uszz.sk ✉, Autor: Kristína Kottrová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Dosah: 405 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 126 Eur

Od Kristína Kottrová | 2022-08-08T20:06:49+02:00 8. augusta 2022 | Kategórie: Aktuality, Krajania vo svete, Osobnosti |

Dnes 8. augusta 2022 v Ríme zomrel vo veku 98 rokov kardinál Jozef Tomko, významná slovenská osobnosť vo Vatikáne a v Taliansku. Kardinál Tomko bol emeritným prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov, má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii. Bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ktorý od čias komunistického režimu v Československu až dodnes slúži budúcim slovenským kňazom študujúcim v Ríme, vydáva dôležitú náboženskú literatúru a je zároveň strediskom náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V Ríme prežil veľkú časť svojho života.

V súvislosti s úmrtím kardinála Jozefa Tomka bude posledná rozlúčka vo vatikánskej Bazilike sv. Petra vo štvrtok 11. augusta o 11:00 dopoludnia. Keďže bolo jeho želaním, aby miesto posledného odpočinku mal v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach, bude vo štvrtok prevezený na Slovensko. Verejnosť si môže uctiť pamiatku kardinála Jozefa Tomka v Košiciach. Pohrebne obrazy v Katedrále sv. Alžbety budú v utorok 16. augusta so začiatkom o 11:00. Podľa liturgického harmonogramu budú ostatky kardinála Tomka vystavené k verejnej účte v košickej Katedrále sv. Alžbety v nedeľu 14. augusta od 16:00 do 21:00 a v pondelok 15. augusta od 9:00 do 12:00 dopoludnia.

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať bohoslovie na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma, kde prežil väčšinu svojho života.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Sviatosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia* (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954* (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954) na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn* (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku) na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námietky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepoždávanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením

Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a nechota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil, že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov, medzi nimi aj arcibiskupa Jozefa Tomku. Tak sa 25.5.1985 na turíčnom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdia *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločenským* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Católica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa.

Autor: Kristína Kottrová

Kardinál Jozef Tomko

* 11. marca 1924

† 8. augusta 2022

Zomrel kardinál Jozef Tomko, rozlúčka bude v Ríme aj v Košiciach

Od Kristína Kottrová | 8. augusta 2022 | Kategórie: Aktuality, Krajanía vo svete, Osobnosti

Dnes 8. augusta 2022 v Ríme zomrel vo veku 98 rokov kardinál Jozef Tomko, významná slovenská osobnosť vo Vatikáne a v Taliansku. Kardinál Tomko bol emeritným prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov, má veľké zásluhy v zakladaní misijných rádov v Ázii, Afrike i Oceánii. Bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ktorý od čias komunistického režimu v Československu až dodnes slúži budúcim slovenským kňazom študujúcim v Ríme, vydáva dôležitú náboženskú literatúru a je zároveň strediskom náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V Ríme prežil veľkú časť svojho života.

V súvislosti s úmrtím kardinála Jozefa Tomka bude posledná rozlúčka vo vatikánskej Bazilike sv. Petra vo štvrtok 11. augusta o 11:00 dopoludnia. Keďže bolo jeho želaním, aby miesto posledného odpočinku mal v Katedrále sv. Alžbety v Košiciach, bude vo štvrtok prevezený na Slovensko. Verejnosť si môže uctiť pamiatku kardinála Jozefa Tomka v Košiciach. Pohrebné obrady v Katedrále sv. Alžbety budú v utorok 16. augusta so začiatkom o 11:00. Podľa liturgického harmonogramu budú ostatky kardinála Tomka vystavené k verejnej účte v košickej Katedrále sv. Alžbety v nedeľu 14. augusta od 16:00 do 21:00 a v pondelok 15. augusta od 9:00 do 12:00 dopoludnia.

Jozef Tomko sa narodil 11. marca 1924 v Udavskom, okres Humenné. Základnú školu vychodil v rodisku a v rokoch 1935-1943 gymnázium v Michalovciach. V školskom roku 1943/44 vstúpil do seminára a začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave; v jeseni 1945 ho košický biskup Jozef Čársky poslal na štúdiá do Ríma, kde prežil väčšinu svojho života.

V Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého dostal ďalšiu kňazskú formáciu a študoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme. Svätosť kňazstva prijal 12.3.1949 v Ríme. Po roku 1948 sa nemohol vrátiť na Slovensko. V rokoch 1950-1965 pôsobil ako vicerektor a ekonóm Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého v Ríme a venoval sa štúdiu odborných teologických disciplín na Pápežskej lateránskej i na Pápežskej gregoriánskej univerzite. Roku 1951 obhájil dizertačnú prácu *De inhabitatione Spiritus Sancti secundum B. Petrum de Tarantasia (O inhabitácii Ducha Svätého podľa bl. Petra Tarantasia)* na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát teológie. Roku 1956 obhájil dizertačnú prácu *Il rapporto di lavoro in Cecoslovacchia negli anni 1945-1954 (Pracovné vzťahy v Československu 1945-1954)* na Pápežskej gregoriánskej univerzite a dosiahol doktorát zo sociológie. Roku 1961 obhájil dizertačnú prácu *Die Errichtung der Diözesen Zips, Neusohl und Rosenau (1776) und das königliche Patronatsrecht in Ungarn (Zriadenie biskupstiev Spiš, Banská Bystrica a Rožňava [1776] a kráľovské patronátne právo v Uhorsku)* na Pápežskej lateránskej univerzite a dosiahol doktorát práv.

V školskom roku 1955/56 prednášal na medzinárodnej univerzite sociálnych štúdií Pro Deo v Ríme. Roku 1958 mu pápež Ján XXIII. udelil titul pápežského komorníka. Na Vianoce 1959 bol signatárom iniciatívy na vybudovanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ustanovizne na výchovu kňazského dorastu, zároveň i strediska náboženského a kultúrneho života Slovákov v zahraničí. V rokoch 1960-1963 vložil všetok svoj voľný čas a energiu do práce na vybudovaní tejto ustanovizne, pričom bolo treba prekonať obrovské námitky zo strany českých katolíckych kruhov a veľké prekážky politické, administratívne i finančné. Keď sa roku 1961 uvoľnilo dôležité miesto v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery, výberová komisia ho uznala za najvhodnejšieho kandidáta na túto funkciu. Tak vstúpil do arény riadenia duchovných i administratívnych záležitostí katolíckej Cirkvi. Počas Druhého vatikánskeho koncilu (1962-1965) pracoval ako odborný poradca pre vieroučné otázky.

V roku 1966 sa stal vedúcim Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, v októbri 1967 sekretárom prvej Synody biskupov o miešaných manželstvách v Ríme. V rokoch 1968-1970 pôsobil ako sekretár Kardinálskej komisie pre miešané manželstvá a stal sa členom Pápežskej komisie pre rodinu. Zastupoval katolícku Cirkev na ekumenických stretnutiach o teológii manželstva a o miešaných manželstvách v Ríme (1970), Štrasburgu (1971), Madride (1972), Bazileji (1973) a inde. Roku 1969 reprezentoval katolícku Cirkev na ekumenickom týždni o teológii rozvoja v Cartigny (Švajčiarsko). V novembri 1972 bol členom úradnej delegácie Svätej stolice pri návšteve Svetovej rady cirkví a Luteránskej svetovej federácie v Ženeve. Okrem toho sa ako oficiálny delegát zúčastňoval na mnohých iných medzinárodných, a ekumenických stretnutiach, napríklad na oblastných stretnutiach predstaviteľov biskupských konferencií Ázie (Manila 1970), Oceánie (Sydney 1973), Latinskej Ameriky (Puebla 1979) atď.

Pápež Pavol VI. ho 17.6.1970 vymenoval za pápežského preláta, 21.12.1974 za podtajomníka Kongregácie pre biskupov. Pápež Ján Pavol II. ho 12.7.1979 vymenoval za titulárneho arcibiskupa a generálneho tajomníka Synody biskupov (patrila k najdôležitejším a najnáročnejším funkciám v pokoncilovej Cirkvi), čím sa stal jedným z najzanepoždávanejších pracovníkov vyššej cirkevnej hierarchie; bolo totiž potrebné prebudovať cirkevnú štruktúru v duchu Druhého vatikánskeho koncilu a uvádzať do života jeho uznesenia.

Biskupskú vysviacku prijal 15.9.1979 v Sixtínskej kaplnke. Obrad vysviacky vykonal sám pápež ako priateľské gesto voči novému biskupovi aj ako prejav úcty a obdivu k trpiacej Cirkvi na Slovensku. Dňa 18.10.1979 sa stal členom Pápežskej komisie na interpretáciu dekrétov Druhého vatikánskeho koncilu. Ako generálny tajomník celosvetovej Synody biskupov sa musel zaoberať množstvom rôznorodých problémov katolíckej Cirkvi, ktorá v pokoncilovom období prekonávala mnohé krízy. Niektorí biskupi a biskupské konferencie (napríklad v Holandsku) si koncilové uznesenia vykladali liberálne a ich reformné novoty sa dostávali do rozporu s tradičným učením Cirkvi. Inde sa zas prejavovali konzervatívne tendencie a neochota meniť tradičné formy náboženskej úcty a obradov. Pri hľadaní správnej cesty sa prejavil ako dôsledný, svedomitý a usilovný pracovník, ktorý si svojím vystupovaním a konaním získaval obdiv i priateľstvá na celom svete.

Dňa 24.4.1985 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov a na generálnej audiencii súčasne oznámil že na Turíce vymenuje 28 nových kardinálov medzi nimi aj archiepisckupa Inzeza Tomku. Tak sa

25.5.1985 na turečkom konzistóriu stal členom kardinálskeho zboru, prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a kancelárom Pápežskej Urbanovej univerzity. Záverečná časť konzistória, odovzdávanie „kardinálskych klobúkov“ novým kardinálom, sa konala po prvý raz v dejinách verejne na Svätopeterskom námestí. Viaceré časopisy vtedy poukazovali na to, že je to po prvý raz v dejinách, čo Slovák stojí na čele jednej rímskej kongregácie. Ani kardinálska hodnosť neovplyvnila jeho pracovný štýl a vystupovanie. Neúradoval iba v kanceláriách, ale oboznamoval sa so situáciou na mieste, čo znamenalo časté, dlhé a namáhavé cesty. Na Slovensko mohol prísť až roku 1968, ale v čase tzv. „normalizácie“ jeho nedobrovoľné vyhnanstvo pokračovalo.

Znovu sa objavil na Slovensku roku 1989 na vysviacke nového spišského biskupa, čo bolo symptómom meniaceho sa postoja štátu k Cirkvi. Jeho vystúpenie na zasadnutí pléna Slovenskej národnej rady 21.4.1991 bolo historickou udalosťou, slovenská verejnosť mala po prvý raz možnosť vidieť slovenského kardinála v jeho dôstojnosti, veľkosti a starostlivosti o osud národa v krízovej situácii postkomunistického obdobia. Vo svojom prejave zdôraznil návrat ku koreňom našej kresťanskej cyrilo-metodskej minulosti. Po pôsobení na čele významnej Kongregácie pre evanjelizáciu národov, prevzal dve dôležité funkcie na vatikánskom dvore: pápež ho povolal do sedemčlennej komisie kardinálov pôsobiacej vo Vatikáne a súčasne sa stal členom dozornej rady Vatikánskej banky IOR. V oboch prípadoch nahradil talianskeho kardinála Carla Furna, ktorý sa po dosiahnutí osemdesiatich rokov vzdal svojich funkcií. Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Popri svojej mnohostrannej činnosti a cestách stihol napísať niekoľko pozoruhodných kníh: o koncilovej konštitúcii *Lumen gentium* rozpravu *Svetlo národov* (Rím 1972); pastorálnu konštitúciu *Gaudium et spes* komentoval a vysvetlil v knihe *Kresťan a svet* (Rím 1974). Vydal knihu náboženských úvah *Blaženstvá* (Rím 1973) a k cyrilo-metodskému jubileu vyšla jeho štúdiá *Význam sv. Cyrila a Metoda v slovenskom katolicizme a v slovenských dejinách* (Rím 1984), ktorú vydal aj po anglicky. Rozpravami *Ekumenizmus a Kristus včera i dnes* prispel do zborníka *Otázky dneška* (Rím 1976). O práci a o cieľoch Biskupskej synody napísal monografiu *Il Sinodo dei Vescovi* (Synoda biskupov: podstata, metóda a perspektívy, Rím 1985). Poznatky a skúsenosti z dlhoročného pôsobenia na čele Kongregácie pre evanjelizáciu národov zhrnul v knihe *La Missione verso il Terzo millennio* (Rím – Bologna 1998), ktorá vyšla aj po slovensky (*Misie do tretieho tisícročia*, Bratislava 2000). Po slovensky vyšli jeho spomienky na návštevy misijných území *Na misijných cestách* (Rím 1989, Trnava 1991), výbery jeho príspevkov, rozpráv a prejavov *Budovať Cirkev* (Trnava 1994), *Odkaz slovenskému národu a spoločenstvám* (Bratislava 1991), ako aj preklady jeho kníh *Zriadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku* (Spišská Kapitula-Spišské Podhradie 1994). V roku 2003 vydal spolok sv. Vojtecha publikáciu *Na misijných cestách II*.

Vo viacerých krajinách ho poctili čestným doktorátom: Callumet College, Hamond, Indiana (USA); Fu Jen University, Tchaj-pej (Taiwan); Teologická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava; Teologická fakulta Warszawa; St. Vincent Academy, Latrobe, Por. (USA); Universidad de Estado, Buenos Aires (Argentína); Universidad Catolica, Buenos Aires (Argentína). Ďalšie pocty: Grande-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chene (Luxembourg 1988); Rad Bieleho dvojkríža I. triedy Slovenskej republiky (Bratislava 1995); Grand Cruz de la Orden del Libertador San Martín, Argentína (Buenos Aires 1999). Za prínos v rozvoji kultúry, vzdelania a humanity na Slovensku mu 11. decembra 2001 čestný doktorát udelila Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V roku 2002 mu prezident SR Rudolf Schuster udelil najvyššie štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa.

Kardinál Tomko zomrel v Ríme v kruhu blízkych [✉](#)

📅 9. 8. 2022, Zdroj: **Korzář**, Strana: 4, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Kludia Jurkovičová, Michal Frank**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 126 523 GRP: 2,81 OTS: 0,03 AVE: 3399 Eur

POHREBNÉ OBRADY SA BUDÚ KONAŤ AJ V METROPOLE VÝCHODU

Rodák z Udavského bol posledným slovenským kardinálom.

KOŠICE. Vo svojom bydlisku v Ríme v pondelok v skorých ranných hodinách v kruhu najbližších spolupracovníkov vo veku 98 rokov zomrel kardinál Jozef Tomko. Informovala o tom Konferencia biskupov Slovenska.

Za pápeža Jána Pavla II. pôsobil ako prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Vo Vatikáne pôsobil od roku 1945 a po smrti Jána Korca bol posledným žijúcim slovenským kardinálom.

Pohrebné obrady sa budú konať v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach.

Bol v nemocnici

Kardinála v júni hospitalizovali v rímskej nemocnici Gemelli po úraze krčnej chrbtice. Pobyt v nemocnici skomplikovala infekcia covid-19, bol ale mimo ohrozenia života.

Skonal až po prepustení z nemocnice, v kruhu blízkych. Jozef Tomko pochádzal z Udavského v okrese Humenné.

Po skončení gymnázia v Michalovciach odišiel na štúdiá na rímskokatolícku cyrilometodskú bohosloveckú fakultu do Bratislavy.

Košický biskup Jozef Čársky ho potom poslal na štúdiá do Ríma. Študoval na tamojšej Pápežskej lateránskej univerzite, vysvätili ho v roku 1949.

Doma v Československu sa medzitým moci chopili komunisti. Tomko ostal v Ríme.

Celé päťdesiate a polovicu šesťdesiatych rokoch strávil na Pápežskom kolégiu sv. Jána Nepomuckého v Ríme. Bol jeho vicerektorom a ekonómom. Pokračoval tiež v štúdiu teológie, doktorát získal aj zo sociológie a práva.

Neskôr získal niekoľko čestných doktorátov. Napríklad v USA, Poľsku, Argentíne, Taiwane či Luxembursku, ale nezabudli naň ani doma.

Lekárska fakulta **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** mu udelila čestný doktorát v roku 2001, neskôr sa pridali i Trnavská univerzita a Katolícka univerzita v Ružomberku.

V roku 2002 mu prezident Rudolf Schuster udelil Rad Bieleho dvojkríža 1. stupňa.

Stúpai v cirkevnej hierarchii

Pápež Ján XXIII. vymenoval Tomka v roku 1958 za pápežského komorníka.

Tomko stál pri zrode myšlienky vybudovania Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Do štruktúr pápežskej kúrie vstúpil na začiatku šesťdesiatych rokov. Pôsobil v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery.

Bol poradcom pre vieroučné otázky počas Druhého vatikánskeho koncilu.

V roku 1966 sa dostal na čelo Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, neskôr pracoval v komisii pre miešané manželstvá.

Dôležitú cirkevnú funkciu získal v roku 1979, kedy ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za generálneho tajomníka Synody biskupov titulárneho arcibiskupa. Kardinálom sa stal v roku 1985, zároveň ho Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Chodil po celom svete.

Rodnú krajinu navštívil len raz, krátko, počas „odmäku“ v roku 1968. Potom sa objavil krátko pred pádom komunistického režimu, v roku 1989, na vysviacke nového spišského biskupa.

Stúpai v rámci cirkevnej hierarchie. Bol členom sedemčlennej vatikánskej komisie kardinálov i členom dozornej rady Vatikánskej banky.

Po osemdesiatke sa funkcií vzdal, pracoval však ešte ako predseda Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Literárne činný

Jozef kardinál Tomko bol aj literárne mimoriadne činnou osobou.

Napísal mnoho publikácií, z ktorých väčšina sa venovala cirkevnej problematike.

Medzi jeho dielami figuruje napríklad Odkaz slovenskému národu a spoločnostvám (kniha vyšla u nás začiatkom deväťdesiatych rokov) či publikácia riadenie Spišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku.

Slovensko bez kardinála

Kardinál Tomko bol tým, kto navrhol a presadil menovanie Róberta Bezáka do pozície trnavského arcibiskupa.

Po jeho odvolaní pred desiatimi rokmi sa však od neho dištancoval.

Po smrti Jozefa kardinála Tomka stratila Slovenská republika v zbore kardinálov akékoľvek svoje zastúpenie.

REAKCIE PREZIDENTKY A PREMIÉRA

■ Odchodom kardinála Jozefa Tomka strácame človeka, ktorý vždy pamätal na Slovensko a jeho záujmy, ktorý pomohol množstvu ľudí utekajúcim pred komunistickým režimom a ktorý nám do posledných chvíľ svojho naplneného života dodával optimizmus a nádej, že všetky krízy zvládneme. K pondelkovému úmrtiu kardinála to vyhlásila prezidentka Zuzana Čaputová na sociálnej sieti. Osobne sa stretla so zosnulým kardinálom v decembri v roku 2020 počas jej návštevy Vatikánu. "Napriek svojmu vysokému veku pôsobil povzbudzujúco a odhodlane," povedala Čaputová a zároveň vyjadrila úprimnú sústrasť rodine. Ako ďalej uviedla, kardinál Tomko je jedným zo zakladateľov kolégia, ktoré bolo v časoch totality útočiskom pre slovenských duchovných v Ríme. "Aj keď sa po roku 1948 nemohol vrátiť, s domovom udržiaval živý kontakt, aktívne pracoval pre Slovensko a hovoril o ňom vždy s hrdosťou," dodala prezidentka. ■ Premiér Eduard Heger (OĽaNO) označil svoje stretnutie s kardinálom Tomkom počas svojej marcovej cesty vo Vatikáne za vzácny moment. Zdôraznil, že Tomko sa počas svojho života stal významnou osobnosťou, ktorá vplývala nielen na slovenské, ale i svetové cirkevné dianie. Za jeho službu mu Heger vyjadril vďaku i uznanie. Premiér to uviedol na sociálnej sieti.

(tasr, síta)

POCHOVAJÚ HO V KOŠICKEJ KATEDRÁLE

■ O tom, kedy sa bude konať rozlúčka so zosnulým kardinálom Jozefom Tomkom v Ríme, rozhodne pápež František. Keď padne toto rozhodnutie, podľa toho Konferencia biskupov Slovenska (KBS) urobí ďalšie kroky v tom, kedy sa bude konať rozlúčka s kardinálom Tomkom na Slovensku, kde má pripravenú hrobku v Dóme sv. Alžbety v Košiciach. KBS v pondelok na tlačovom brífingu vydala vyhlásenie týkajúce sa smrti kardinála Tomka. Predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. Stanislav Zvolenský na ňom v krátkosti spomenul niektoré posledné okamžiky, súvisiace so zosnulým kardinálom. Patrila medzi ne návšteva pápeža Františka v Košiciach alebo ďakovná púť do vatikánskej auly Pavla VI., ako i poďakovanie sa za návštevu pápeža Františka. "Bol to človek, ktorý miloval svoju krajinu, miloval ľud tejto krajiny, bol ušľachtilý a duchovne vzpriamený," uviedol Zvolenský na adresu kardinála Tomka a dodal, že toto všetko z neho vychádzalo z jeho hlbokej viery v Boha. "Kardinál Jozef Tomko bol aj prefektom Kongregácie pre evanjelizáciu národov a keď prišiel, prišiel ako človek, ktorý chcel slúžiť Bohu. Ostáva pre nás všetkých veľkým životným príkladom krásneho človeka a aj vynikajúceho kňaza, biskupa a kardinála," pripomenul Zvolenský.

(síta)

SLOVAMI KARDINÁLA TOMKA

■ O pápežovi Františkovi Keď si konkláve v roku 2013 vybralo za nového pápeža J. M. Bergolia, ktorý si zvolil meno František, bol pri tom aj Jozef kardinál Tomko. Na margo toho, čo znamená pre katolícku cirkev zvolenie prvého pápeža z Latinskej Ameriky, prvého jezuitu a prvého Františka, pre denník SME povedal: „Je to vôbec prvý raz, čo si meno František vybral nejaký pápež, a to ich bolo 265. To už čosi značí, že tá voľba je naozaj osobná. František je symbol slobody, takej miernosti a radosti. Určite je to František z Assisi, niekto hovoril, že by to mohol byť aj František Xavorský, ale to si nemyslím. Keď sa tu povie Francesco, tak prvá vec, čo vám príde na rozum, je z Assisi. Sloboda, ktorá pochádza z chudoby, z toho, že sa zriekneš všetkého a nemáš o to starosti, lebo to všetko dávaš. Je to aj znak dávania. Všetko dal do služby ľudstva a najmä veriacich. Čo sa mne veľmi páčilo, ako dva alebo trikrát počas svojho krátkeho prejavu oslovil Rimanov. Pápež je biskup Ríma ako nástupca svätého Petra. Ako biskup vie, čo to značí mať živý prístup k ľuďom. Aj to, čo zdôraznil, bratstvo medzi ľuďmi. To je prístup k ľudstvu. To, čo je sebecké, aby zmizlo a aby nastúpil skutočný bratský duch medzi ľuďmi. Je na ňom vidno, že to nie je len nejaká fráza.“ ■ O geste Jána Pavla II. Najviac času strávil kardinál Tomko pri pápežovi Jánovi Pavlovi II. Ten počas svojej prvej návštevy vtedajšej federácie spravil nezvyčajné gesto, keď po prilete do Bratislavy pobožkal aj slovenskú zem. Kardinál Tomko vo vlašjšom rozhovore pre denník Pravda k tomu povedal: „Bol som pri tom, keď sa ešte v lietadle pýtal vtedajšieho štátneho sekretára, kardinála Casaroliho, či to má urobiť. Ten s úsmevom odvetil, že veď keď chce, nech to urobí. Svätý Otec

dobre vedel, čo to vzhľadom na pražskú vládu znamená. Bolo to jasné uznanie svojbytnosti Slovenska.“ ■ O oltári pri hrobe sv. Cyrila Svoje 98. narodeniny oslávil Jozef kardinál Tomko 11. marca toho roku. Pri tej príležitosti sa pre Tlačovú kanceláriu Konferencie biskupov Slovenska vyznal k svojmu vzťahu k svätým Cyrilovi a Metodovi. Na začiatku 50. rokov stál pri zrode myšlienky oltárom zveľadiť miesto hrobu sv. Cyrila v Bazilike sv. Klementa v Ríme. Podarilo sa to, slávnostné požehnanie oltára bolo v júni 1952. „My sme to akosi tak rozbehli, ale naraz sa aj iné slovanské národnosti priznali k nadväznosti na Cyrila a Metoda. Takže zároveň sa rozšírila tá úcta, ktorá nás viedla, celý náš záujem, nielen osobný, národný, slovenský, ale aj slovanský. Úcta k sv. Cyrilovi a Metodovi sa hojne osvietila a rozohriala, takže myslím, že to bola prozreteľnosť Božia, že sa nám to takto podarilo,“ povedal kardinál Tomko, ktorého hrialo pri srdci, že objavili takéto miesto. A nielen to: „Objavili sme vzťah k vlastnej histórii, k tej najkrajšej našej národnej histórii, vzťah k Cyrilovi a Metodovi, takmer hmatateľný. To sa nedá opísať. Keď si teraz otvorím knižku svojho životopisu Na životných cestách, nájdem si práve tieto stránky, ako to opisujem... keď chcem oživiť ešte dnes svoje vzťahy, čo ma naviazali na Rím, a práve na tieto cyrilo-metodské miesta. Samozrejme, že pre mňa vec Cyrila a Metoda nie je vec nejakej ´písačky´. Pre mňa je to vzťah, povedal by som, životný, ktorý mi čosi dodával a vždy ma popchýnal, nútil, aby som úcte svätého Cyrila a Metoda venoval pozornosť vo svojom živote náboženskom, ale aj národnom.“

Kardinál Jozef Tomko počas svätej omše v Šaštíne, 2014. FOTO: TASR

Autor: MICHAL FRANK, KLAUDIA JURKOVIČOVÁ

Kardinál Tomko zomrel v Ríme v kruhu blízkych

POHREBNÉ OBRADY SA BUDÚ KONAŤ AJ V METROPOLE VÝCHODU

Rodák z Udavského bol posledným slovenským kardinálom.

KOŠICE. Vo svojom bydlisku v Ríme v pondelok v skorých ranných hodinách v kruhu najbližších spolupracovníkov vo veku 98 rokov zomrel kardinál Jozef Tomko. Informovala o tom Konferencia biskupov Slovenska.

Za pápeža Jána Pavla II. pôsobil ako prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov.

Bol tiež predsedom Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Vo Vatikáne pôsobil od roku 1945 a po smrti Jána Kocba bol posledným žijúcim slovenským kardinálom.

Pohrebne obrady sa budú konať v Ríme a v Katedrále svätej Alžbety v Košiciach.

Bol v nemocnici

Kardinála v júni hospitalizovali v rímskej nemocnici Gemelli po úraze krčnej chrbtice. Pobyt v nemocnici skomplikovala infekcia covid-19, bol ale mimo ohrozenia života.

Skonal až po prepustení z nemocnice, v kruhu blízkych.

Jozef Tomko pochádzal z Udavského v okrese Humenné. Po skončení gymnázia v Michalovciach odišiel na štúdiá na rímskokatolícku cyrilometodskú biskupskú fakultu do Bratislavy.

Košický biskup Jozef Čársky ho potom poslal na štúdiá do Rima. Študoval na tamojšej Pápežskej lateránskej univerzite, vysviatil ho v roku 1949.

Doma v Československu sa medzitým moci chopil komunisti. Tomko ostal v Ríme.

Celé päťdesiate a polovicu šesťdesiatych rokov strávil na Pápežskom kolegiu sv. Jána Nepomuckého v Ríme. Bol jeho vicektorcom a ekonomom. Pokračoval tiež v štúdiu teológie, dok-

Kardinál Jozef Tomko počas svätej omše v Šahtine, 2014. FOTO: TASR

torát získal aj zo sociológie a práva.

Neskôr získal niekoľko čestných doktorátov. Napríklad v USA, Poľsku, Argentíne, Taiwane či Luxembursku, ale nezabudli naň ani doma.

Lekárska fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach mu udelila čestný doktorát v roku 2001, neskôr sa pridal i Trnavská univerzita a Katolícka univerzita v Ružomberku.

V roku 2002 mu prezident Rudoľf Schuster udelil Rad Bieleho dvojkríža I. stupňa.

Štúpil v cirkevnej hierarchii

Pápež Ján XXIII. vymenoval Tomka v roku 1958 za pápežského

komorníka.

Tomko stál pri zrode myšlienky vybudovania Slovenskeho ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Do štruktúry pápežskej kúrie vstúpil na začiatku šesťdesiatych rokov. Pôsobil v kuriálnom úrade Kongregácie pre náuku viery.

Bol poradcom pre vierošné otázky počas Druhého vatikánskeho koncilu.

V roku 1966 sa dostal na čelo Doktrínálneho oddelenia Kongregácie pre náuku viery, neskôr pracoval v komisií pre mieľané manželstvá.

Dôležitú cirkevnú funkciu získal v roku 1979, kedy ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za gene-

rálneho tajomníka Synody biskupov titulárneho arcibiskupa. Kardinálom sa stal v roku 1985, zároveň ho Ján Pavol II. vymenoval za proprefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Chodil po celom svete.

Rodnú krajinu navštívil len raz, krátko, počas „odmáku“ v roku 1968. Potom sa objavil krátko pred pádom komunistického režimu, v roku 1989, na vysviacke nového spískového biskupa.

Štúpil v rámci cirkevnej hierarchie. Bol členom sedemčlennéj vatikánskej komisie kardinálov i členom dozornej rady Vatikánskej banky.

Po osemdesiatke sa funkcii vzdal, pracoval však ešte ako predseda Pápežského komitátu pre medzinárodné eucharistické kongresy.

Literárne činný

Jozef kardinál Tomko bol aj literárne mimoriadne činnou osobou.

Napísal mnoho publikácií, z ktorých väčšina sa venovala cirkevnej problematike.

Medzi jeho dielami figuruje napríklad Odkaz slovenskému národu a spoločnosťam (kniha vyšla a nás začiatkom deväťdesiatych rokov) či publikácia riadenie Špišskej, Banskobystrickej a Rožňavskej diecézy a kráľovské patronátne právo v Uhorsku.

Slovensko bez kardinála

Kardinál Tomko bol tým, kto navrhol a presadil menovanie Róberta Bezák do pozície trnavského arcibiskupa.

Po jeho odvolaní pred desiatimi rokmi sa však od neho distancoval.

Po smrti Jozefa kardinála Tomka stratila slovenská republika v zbere kardinálov akékoľvek svoje zastúpenie.

MICHAL FRANK, KLAUDIA JURKOVIČOVÁ

REAKCIE PREZIDENTKY A PREMIÉRA

Odchodom kardinála Jozefa Tomka strácame človeka, ktorý vždy pamätal na Slovensko a jeho zslujny, ktorý pomohol množstvu ľudí utekajúcim pred komunistickým režimom a ktorý nám do posledných chvíľ svojho naplneného života dodával optimizmus a nádej, že všetky krízy zvládneme.

K pondelkovému úmrtiu kardinála to vyhlásila prezidentka Zuzana Čaputová na sociálnej sieti. Osobne sa stretla so zosnulým kardinálom v decembri v roku 2020 počas jej návštevy Vatikánu.

„Napriek svojmu vysokému veku pôsobil povzbudzujúco a odhodlane,“ povedala Čaputová a zároveň vyjadrila úprimnú sústrasť rodine.

Ako ďalej uviedla, kardinál

Tomko je jedným zo zakladateľov kolégia, ktoré bolo v časoch totalitárneho útlaku pre slovenských duchovných v Ríme. „Aj keď sa po roku 1948 nemohol vrátiť, s domovom udržoval živý kontakt, aktívne pracoval pre Slovensko a hovoril o ňom vždy s hrdosťou,“ dodala prezidentka.

Premiér Eduard Heger (OĽANO) označil svoje stretnutie s kardinálom Tomkom počas svojej marcovej cesty vo Vatikáne za vzácný moment. Zdôraznil, že Tomko sa počas svojho života stal významnou osobnosťou, ktorá vplývala nielen na slovenské, ale i svetové cirkevné dianie. Za jeho službu mu Heger vyjadril vďaku i uznanie. Premiér to uviedol na sociálnej sieti. (tasr, sita)

POCHOVÁJÚ HO V KOŠICKEJ KATEDRÁLE

O tom, kedy sa bude konať rozlúčka so zosnulým kardinálom Jozefom Tomkom v Ríme, rozhodne pápež František. Keď padne toto rozhodnutie, podľa toho Konferencia biskupov Slovenska (KBS) urobí ďalšie kroky v tom, kedy sa bude konať rozlúčka s kardinálom Tomkom na Slovensku, kde má pripravený hrob v Dóme sv. Alžbety v Košiciach.

KBS v pondelok na tlačovom brifingu vydala vyhlásenie týkajúce sa smrti kardinála Tomka.

Predseda Konferencie biskupov Slovenska Mons. Stanislav Zvolenský na ňom v krátkosti spomenul niektoré posledné okamžiky, súvisiace so zosnulým kardinálom.

Patrí medzi ne návšteva pápeža Františka v Košiciach alebo dakónia púť do vatikánskej auľy Pavla VI., ako i pokračovanie sa za návštevu pápeža Františka. „Bol to človek, ktorý miloval svoju krajinu, miloval ľud tejto krajiny, bol úšachtlý a duchovne vzpriamený,“ uviedol Zvolenský na adresu kardinála Tomka a dodal, že toto všetko z neho vychádzalo z jeho hlbokej viery v Boha.

„Kardinál Jozef Tomko bol aj brifingom vyhlásenie týkajúce sa smrti kardinála Tomka. (sita)

SLOVAMI KARDINÁLA TOMKA

■ **O pápežovi Františkovi**
Keď si konkávne v roku 2013 vybralo za nového pápeža J. M. Bergolia, ktorý si zvolil meno František, bol pri tom aj Jozef kardinál Tomko.

■ **Na margo toho,** čo znamená pre katolícku cirkev zvolenie prvého pápeža z Latinskej Ameriky, prvého jezuitu a prvého Františka, pre denník SME povedal:

■ **Je to vôbec prvý raz,** čo si meno František vybral nejaký pápež, a to ich bolo 265. To už čosi značí, že tá voľba je naozaj osobná. František je symbol slobody, takej miernosti a radosti. Určite je to František z Assisi, niekto hovorí, že by to mohol byť aj František Kavenký, ale to si nemyslím. Keď sa tu povie Francisko, tak práve vec, čo vám príde na rozum, je z Assisi. Sloboda, ktorá pochádza z chudoby, z toho, že sa zniekne všetkého a nemáš o to starosť, lebo to všetko dáváš. Je to aj znak dávania. Všetko dal do služby ľudstva a najmä veriacich. Čo sa mne ve-

ľmi páčilo, ako dva alebo trikrát počas svojho krátkeho prejavu oslovil Rimanov. Pápež je biskup Rima ako nástupca svätého Petra. Ako biskup vie, čo to značí mať živý prístup k ľuďom. Aj to, čo odlišuje, bratstvo medzi ľuďmi. To je prístup k ľuďstvu. To, čo je sebecké, aby zmizlo a aby nastúpil skutočný bratský duch medzi ľuďmi. Je na ňom vidno, že to nie je len nejaká fráza.“

■ O geste Jána Pavla II.

Najviac času strávil kardinál Tomko pri pápežovi Jánovi Pavlovi II. Ten počas svojej prvej návštevy vtedajšej federácie spravil nezvyčajné gesto, keď po prilete do Bratislavy pobožkal aj slovenskú zem. Kardinál Tomko vo vlnajšom rozhovore pre denník Pravda k tomu povedal: „Bol som pri tom, keď sa ešte v katedre pýtal vtedajšieho štátneho sekretára, kardinála Casarolho, či to má urobiť. Ten s úsmevom odvetil, že ved keď

chce, nech to urobí. Svätý Otec dobre vedel, čo to vzhľadom na pražskú vládu znamená.“ Bolo to jasné uznanie svojbytnosti Slovenska.“

■ **O oltári pri hrobe sv. Cyrila**
Svoje 98. narodeniny oslávil Jozef kardinál Tomko 11. marca tohto roku. Pri tej príležitosti sa pre Ťačovú kanceláriu Konferencie biskupov Slovenska vyznal k svojmu vzťahu k svätým Cynovi a Metodovi.

■ **Na začiatku 50. rokov** stál pri zrode myšlienky oltárom zveľadiť miesto hrobu sv. Cyrila v Bazilike sv. Klementa v Ríme. Podarilo sa to, slávnostné požehnanie oltára bolo v júni 1952.

■ **„My sme to akosi tak rozbehli,** ale naraz sa aj iné slovenské národnosti priznali k nadväznosti na Cyrila a Metoda. Takže zároveň sa rozšírila tá úcta, ktorá nás viedla, celý náš záujem, nielen osobný, národný, slovenský, ale aj slovenský Úcta k sv. Cynovi a Metodovi sa hojne osvietla

a rozozhrala, takže myslím, že to bola presnetretnosť Božia, že sa nám to takto podarilo,“ povedal kardinál Tomko, ktorého hralo pri srdci, že objavil takéto miesto.

■ **Nielen to,“** Objavil sme vzťah k vlastnej histórii, k tej najkrajšej našej národnej histórii, vzťah k Cynovi a Metodovi, takmer hmatateľný. To sa nedá opísať. Keď si teraz otvorím knihu svojho životopisu Na životných cestách, nájdem si práve tieto stránky, ako to opisujem... keď chcem objaviť ešte dnes svoje vzťahy, čo ma naviazali na Rím, a práve na tieto cyrilometodské miesta. Samozrejme, že pre mňa vec Cyrila a Metoda nie je vec nejakých „písachy“. Pre mňa je to vzťah, povedal by som, životný, ktorý mi čosi dodával a vždy ma popychmal, nútil, aby som úcte svätého Cyrila a Metoda venoval pozornosť vo svojom živote náboženskom, ale aj národnom.“